

การออกแบบและทดสอบบรรจุภัณฑ์ขนส่ง เพื่อความสำเร็จในระบบโลจิสติกส์

สุพจน์ ประทีปถิ่นทอง

เนื้อหา

- ความหมายและความสำคัญของบรรจุภัณฑ์ขนส่ง
- ชนิดและรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ขนส่ง
- มิติและต้นทุนในบรรจุภัณฑ์ขนส่ง
- การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนส่ง
- บรรจุภัณฑ์สำหรับโซ่ความเย็น

ส่วนที่ 1 :

ความหมายและความสำคัญของบรรจุภัณฑ์ขนส่ง

คำจำกัดความต่าง ๆ (Definitions and Terms)

บทบาท/หน้าที่ของบรรจุภัณฑ์ขนส่ง

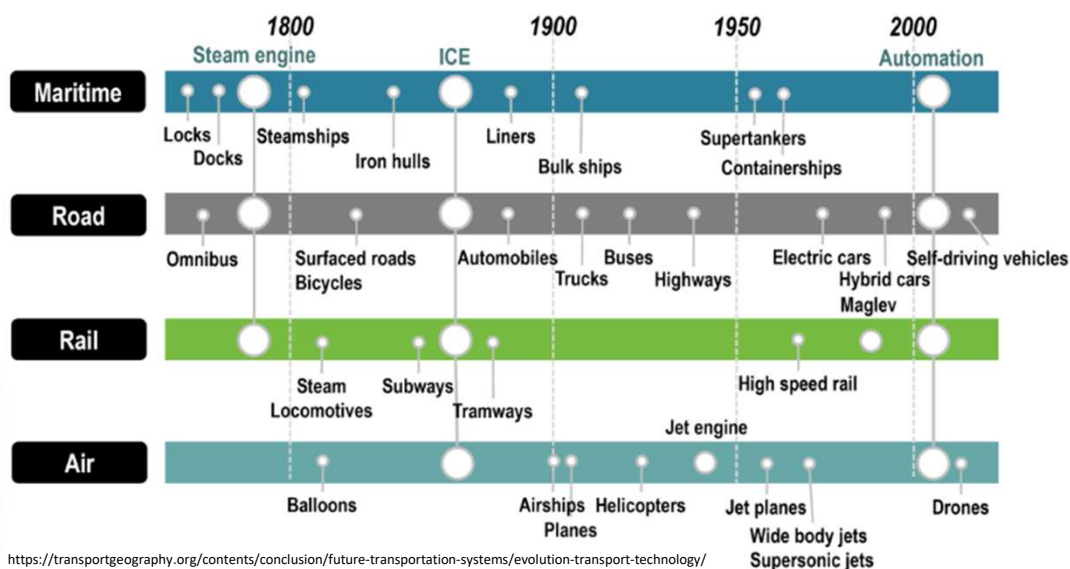
Goods, product, produce...

- Goods สินค้า, สิ่งของ
- Product(s) ผลิตภัณฑ์, สินค้า, ผลิตภัณฑ์ (ผลลัพธ์จากการผลิต)
- Produce ผลิตภัณฑ์ (เกษตร), พืชผล, ผลิตภัณฑ์
- Cargo สินค้าบรรทุก, ของบรรทุก
- Merchandise สินค้าที่ถูกเตรียมสำหรับการขายหน้าร้านหรือขายให้แก่ผู้บริโภค/ผู้ใช้โดยตรง (การตลาด)
- Item(s) รายการ, สิ่งของ

การขนส่งสินค้า

- **การขนส่งสินค้า** บางกรณีอาจใช้คำว่า **การลำเลียงสินค้า** คือ การขนถ่ายสิ่งของหรือสิ่งมีชีวิตต่างๆ ที่จัดเป็นสินค้าจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง โดยเมื่อผู้ผลิตนำผลิตภัณฑ์จากกระบวนการผลิตไปบรรจุในบรรจุภัณฑ์ได้เป็นสินค้าและเก็บไว้ในคลังสินค้า แล้วจึงขนส่งและกระจายสินค้าผ่านช่องทางการจัดจำหน่ายไปสู่ถึงผู้บริโภค
- การขนส่งสินค้า**มีค่าใช้จ่าย**ในการขนส่งสินค้า และส่วนใหญ**ต้องอาศัยบรรจุภัณฑ์**ในการส่งสินค้าจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภค ซึ่ง**ต้องออกแบบและพิจารณาเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ขนส่งให้เหมาะสม** ในการคุ้มครองสินค้าชนิดหนึ่ง ๆ ให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุดระหว่างขนส่งตลอดโซ่อุปทานของสินค้าชนิดนั้นๆ

พัฒนาการของการขนส่งนับจากศตวรรษที่ 18

รูปแบบของการขนส่ง

สามารถจำแนกตามชนิดของยานพาหนะและช่องทางที่ใช้

ได้เป็น 5 รูปแบบ คือ

- การขนส่งทางเรือหรือทางน้ำ
- การขนส่งทางรถไฟ หรือทางระบบราง
- การขนส่งทางรถยนต์/รถบรรทุก หรือทางถนน
- การขนส่งทางเครื่องบิน หรือทางอากาศ
- การขนส่งทางระบบท่อ

เปรียบเทียบการขนส่งสินค้าแต่ละรูปแบบ

รูปแบบการขนส่ง	ลักษณะการใช้งาน	ข้อดี	ข้อจำกัด
ทางถนน (รถบรรทุก)	ส่งถึงบ้าน (Door-to-door) เหมาะกับการขนส่งสินค้าที่มีการขนส่งหลากหลายรายการไปด้วยกัน มักเป็นการขนส่งขาแรก และขาสุดท้าย	มีความยืดหยุ่นสูง เหมาะกับการขนส่งถึงบ้าน มีต้นทุนค่าใช้จ่ายน้อย	จำกัดในท้องถิ่น หรือภูมิภาคที่มีแผ่นดินต่อเนื่อง การขนส่งที่มีระยะทางไกลจะมีต้นทุนสูงกว่าทางราง
ทางราง (รถไฟ)	ส่งในท้องถิ่น ภายในประเทศ และในภูมิภาคที่เป็นแผ่นดินต่อเนื่องกัน	เหมาะกับการขนส่งสินค้าหนัก และต้องขนส่งในระยะทางไกล มีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ต้องมีระบบรางรองรับ การขนส่งแต่ละขบวนต้องมีปริมาณเพียงพอเพื่อลดต้นทุน หรือจำกัดที่การขนส่งระหว่างคลังสินค้า
ทางอากาศ (เครื่องบิน)	ส่งได้อย่างรวดเร็ว	รวดเร็วและปลอดภัย	ต้นทุนสูง และมีข้อจำกัดเรื่องขนาดและน้ำหนักบรรทุก มักใช้เป็นส่วนหนึ่งของการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ
ทางน้ำ (เรือ)	ส่งสินค้าปริมาณมาก และเวลาขนส่งยาวนาน ไม่เป็นข้อจำกัด	เหมาะกับการขนส่งสินค้าปริมาณมากและน้ำหนักมาก มีมาตรฐานสากลขนาดตู้ขนส่งรองรับ และค่าใช้จ่ายถูกกว่าการขนส่งทางอากาศสำหรับการส่งระหว่างภูมิภาค	ไม่มีความยืดหยุ่นเนื่องจากเส้นทางและกำหนดการการขนส่งที่จำกัด ไม่มีการรูดอกลินค้าที่ผิดนัด ใช้เวลาขนส่งยาวนาน

ปริมาณการขนส่งทางทะเล

<https://www.weforum.org/stories/2024/02/worlds-busiest-ocean-shipping-routes-trade/>

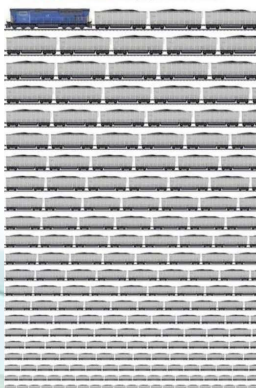
<https://www.freightwaves.com/news/american-shipper/shipping/page/17>

THE EFFICIENCY OF GREAT LAKES SHIPPING

Units Needed to Carry 70,000 Tons of Cargo.

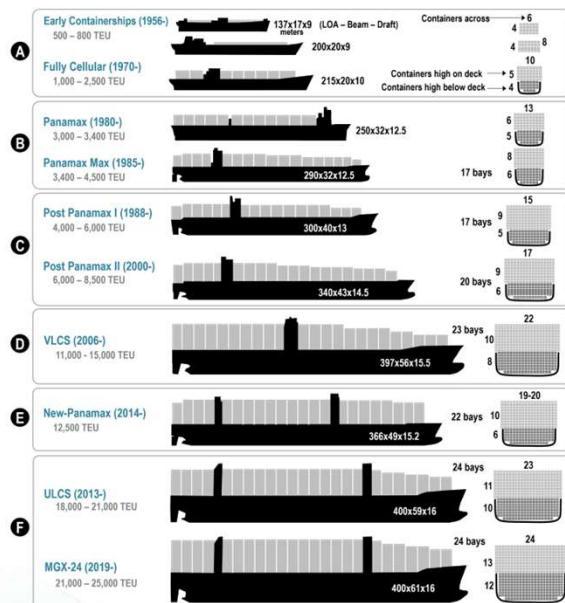
700 Train Cars: carrying 100 tons each.

2800 Trucks: carrying 25 tons each.

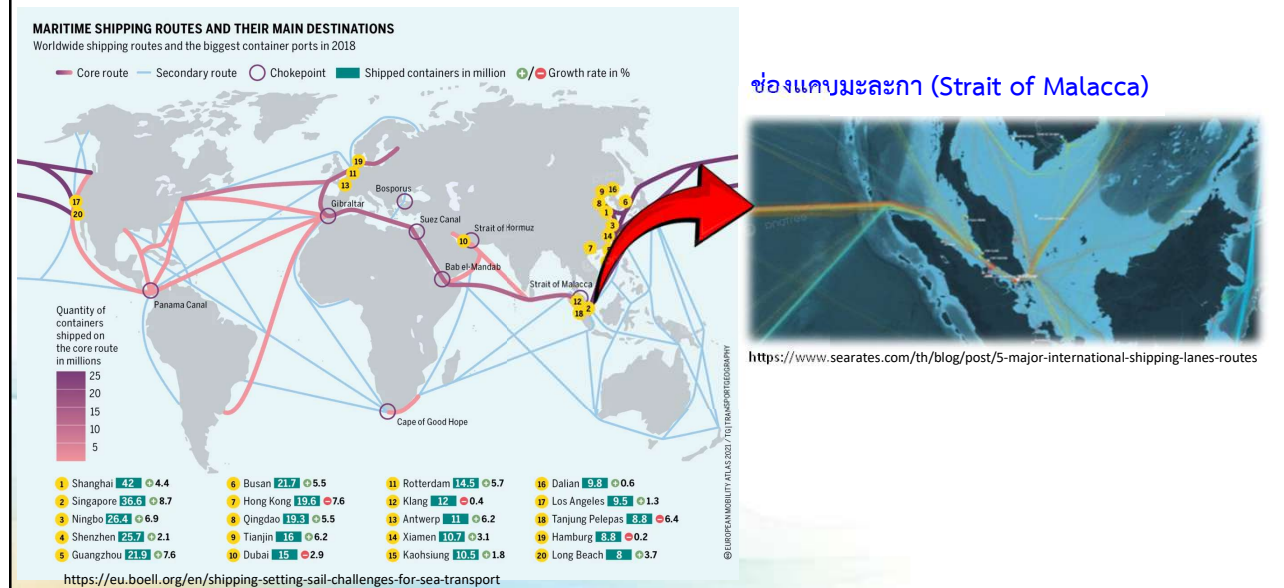
https://www.reddit.com/r/coolguides/comments/1bgdass/a_cool_guide_comparing_cargo_transport_capacity/?rdt=52783

<https://transportgeography.org/contents/chapter5/maritime-transportation/evolution-containerships-classes/>

เส้นทางเดินเรือทางทะเล

การขนส่งหลายรูปแบบต่อเนื่องกัน

เป็นรูปแบบการขนส่งสินค้าที่นำการขนส่งตั้งแต่สองรูปแบบมาใช้ร่วมกัน เพื่อจัดส่งสินค้าจากโรงงานผู้ผลิตหรือโรงเก็บสินค้าของผู้ส่งออกไปถึงโรงเก็บสินค้าของผู้ซื้อสินค้าหรือหน้าร้านค้าของผู้ซื้อปลายทาง เป็นรูปแบบที่ใช้กันมากในปัจจุบัน

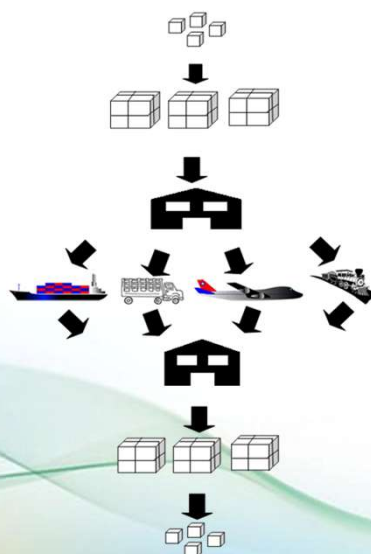

การขนส่งพัสดุชิ้นเดียว

ความก้าวหน้าในการทำธุรกรรม เช่น การสั่งซื้อสินค้าผ่านทางอินเทอร์เน็ต การสั่งซื้อสินค้าจากแคตะล็อก เกิดการสั่งซื้อสินค้าขึ้นเดียว หรือสินค้าหลายชนิดรวมกันในการสั่งซื้อแต่ละครั้ง มักบรรจุสินค้าในบรรจุภัณฑ์ขนส่งอีกชั้นหนึ่ง เกิดรูปแบบการขนส่งพัสดุขึ้นเดียว (single parcel shipment) คล้ายระบบการส่งพัสดุไปรษณีย์ แต่ต่างกันที่จุดตั้งต้นของการขนส่งมักเป็นคลังสินค้าของผู้จัดจำหน่ายสินค้าหรือตัวแทนจำหน่ายสินค้าที่ได้รวบรวมสินค้าไว้เพื่อรอการบรรจุหีบห่อขนส่งและส่งมอบสินค้าตามคำสั่งซื้อ

กระบวนการลำเลียงขนส่งสินค้า

หน่วยผลิตสินค้าสำเร็จรูป

คลังสินค้า

ศูนย์กระจายสินค้า

ขนส่ง

ศูนย์กระจายสินค้าปลายทาง

ผู้ค้าส่ง

ผู้ค้าปลีก/ผู้บริโภค

ประเภทของบรรจุภัณฑ์

บรรจุภัณฑ์ขนส่ง

- บรรจุภัณฑ์ขนส่งหรือ **Transport Packaging** ซึ่งมีชื่อเรียกว่า **Distribution Packaging** ในภูมิภาคอเมริกาเหนือ
- เป็นบรรจุภัณฑ์สำหรับรองรับและบรรจุสินค้าโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความคุ้มครองสินค้าระหว่างกระบวนการลำเลียงขนส่งและการกองเก็บในคลังสินค้า การเลือกใช้จึงต้องให้ความระมัดระวังการใช้วัสดุบรรจุภัณฑ์มากหรือน้อยเกินความจำเป็น
- ประกอบด้วยบรรจุภัณฑ์ซึ่งทำหน้าที่รองรับสินค้าสำหรับการขนส่ง วัสดุสำหรับห่อหุ้มภายในเพื่อให้ความคุ้มครองสินค้า หรือวัสดุสำหรับการรวมหน่วยสินค้าเพื่อการขนส่ง

บทบาทของบรรจุภัณฑ์ขนส่ง

- ช่วยให้**ขนส่งได้**ตามข้อกำหนด/กฎหมาย/ระเบียบปฏิบัติ
- ช่วยสนับสนุนให้การ**จัดเก็บ**และการ**ส่งสินค้า**มีความสะดวกและมี**ประสิทธิภาพ**
- ช่วยอำนวยความสะดวกในการ**จำแนกสินค้า**
- ช่วย**ปกป้องสินค้า**ไม่ให้เกิดความเสียหาย
- ช่วยให้**ข้อมูลที่จำเป็น**กับผู้เกี่ยวข้อง
- ช่วย**ส่งเสริมการขาย**สินค้า (หน้าที่เสริม)
- **ควรส่งเสริมความยั่งยืน**ไม่ก่อให้เกิดปัญหากับสิ่งแวดล้อม

หน้าที่ของบรรจุภัณฑ์ขนส่ง

- **รองรับ**เพื่อบรรจุสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ขายปลีกเพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าไปยังที่ท่าไกล หรือแบ่งสินค้าออกเป็นกลุ่มหรือหน่วยนับตามความต้องการ

- **คุ้มครอง**สินค้าให้ปลอดภัยจากสภาวะอันตรายระหว่างการขนส่งไปยังผู้บริโภคปลายทาง เช่น ป้องกันความเสียหายจากแรงกระทำเชิงกล สภาพอากาศ และสิ่งแวดล้อมภายนอก

หน้าที่ของบรรจุภัณฑ์ขนส่ง

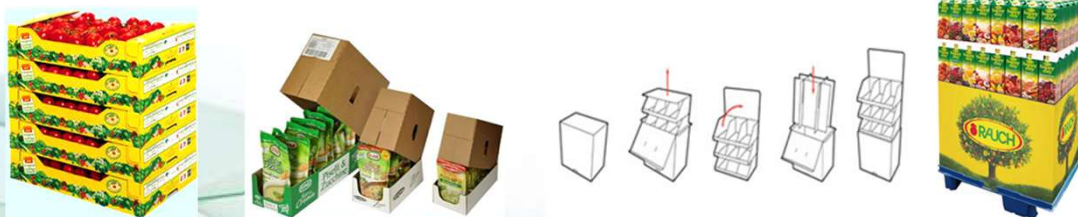
- **เพิ่มสมรรถนะ**การลำเลียงขนส่ง การกองเก็บสินค้าในคลังสินค้า การจัดจำหน่าย และการใช้สินค้า เช่น การตั้งหรือเรียงสินค้าทำได้ถูกทิศทาง การจำแนกสินค้าได้ง่าย การรวมหน่วยในปริมาณที่เหมาะสม การเคลื่อนย้ายลำเลียงขนส่งทำได้สะดวกและปลอดภัย

- **สื่อสาร**กับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง โดยบ่งชี้ถึงสินค้าที่บรรจุภายในด้วย **ข้อมูลเท่าที่จำเป็น** สำหรับการขนส่งอย่างปลอดภัย บอกรายละเอียดของสินค้าผ่านข้อความ รูปภาพ หรือสัญลักษณ์ที่สื่อไปยังผู้เกี่ยวข้อง โดยการพิมพ์หรือติดฉลากบนบรรจุภัณฑ์

หน้าที่ของบรรจุภัณฑ์ขนส่ง

- หน้าที่เสริมอื่นๆ เช่น การสนับสนุนการจำหน่าย ด้วยการพิมพ์บนบรรจุภัณฑ์ขนส่งให้มีความสวยงาม สะดุดตา สร้างความประทับใจหรือความน่าเชื่อถือกับผู้พบเห็น โดยการออกแบบให้เรียงซ้อนและแสดงตัวสินค้า ณ จุดจำหน่าย

ส่วนที่ 2 :

ชนิดและรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ขนส่ง

บรรจุภัณฑ์ขนส่งทางเดียวกับบรรจุภัณฑ์ขนส่งแบบหมุนเวียนใช้ซ้ำ
กล่องกระดาษลูกฟูก ถุง/กระสอบพลาสติก
ถังพลาสติก/โลหะ/กระดาษ ลังพลาสติก กระสอบป่าน
วัสดุและอุปกรณ์เสริม พลาสติกพันพาเลต ฟิล์มหด ฉากกระดาษ สลิปชีท สายรัดสินค้า

Expendable, Returnable, and Reusable Packaging

- **Expendable packaging** คือ บรรจุภัณฑ์ซึ่งออกแบบมาเพื่อใช้ครั้งเดียว หรือ จำกัดจำนวนการใช้ (single or limited use) ก่อนนำไปจัดการซากบรรจุภัณฑ์
- **Returnable packaging** คือ บรรจุภัณฑ์ที่ตั้งใจผลิตให้ใช้งานได้หลายรอบหรือ หมุนเวียนใช้ซ้ำ (multiple trips) ภายในโซ่อุปทานเพื่อเกิดความคุ้มค่าและลด ต้นทุนการใช้งานบรรจุภัณฑ์ จึงมักมีความแข็งแรงทนทานต่อสภาพแวดล้อมการใช้งานซ้ำ ๆ ได้ดี และมีอายุการใช้งานที่ยาวนานหลายปี
- **Reusable packaging** คือ บรรจุภัณฑ์ที่หลังจากใช้ผลิตภัณฑ์ภายในหมดแล้ว สามารถนำไปใช้บรรจุผลิตภัณฑ์เดิม (refill) หรือบรรจุผลิตภัณฑ์อื่นได้

บรรจุภัณฑ์ขนส่งทางเดียว

- มักเป็นบรรจุภัณฑ์แบบ Expendable packaging เช่น กล่องกระดาษ ลูกฟูก ลัง/ตะกร้าพลาสติกถังพลาสติก ถัง/ปั๊บโลหะ มักทำจากวัสดุที่มีความหนาไม่มาก ภายหลังจากใช้งานครั้งแรกจะไม่นำกลับมาบรรจุผลิตภัณฑ์เดิม เนื่องจากไม่แข็งแรงเพียงพอ และการเก็บรวบรวมนำกลับไปใช้ซ้ำมีต้นทุนค่าใช้จ่ายสูง อาจถูกกำจัดซากโดยการกลับเข้ากระบวนการรีไซเคิลหรือกระบวนการอื่น ๆ

บรรจุภัณฑ์ขนส่งแบบหมุนเวียนใช้ซ้ำ

- **Returnable Transport/Transit Packaging (RTP)** เป็นบรรจุภัณฑ์ขนส่งที่ ถูกออกแบบให้มีความแข็งแรง ทนทานต่อสภาพแวดล้อมการใช้งานในโซ่อุปทาน เมื่อบรรจุสินค้าส่งออกจากต้นทาง และนำสินค้าไปส่งยังจุดหมายแล้ว ตัวบรรจุภัณฑ์ขนส่งชนิดนี้จะถูกรวบรวมกลับไปยังไปใช้บรรจุสินค้าใหม่ที่สถานที่บรรจุของผู้ใช้ต้นทาง ตัวอย่าง เช่น **อุตสาหกรรมยานยนต์** จำเป็นต้องใช้ชิ้นส่วนหลายพันชิ้นเพื่อประกอบเป็นรถยนต์ ส่งผลให้เกิดอุตสาหกรรมชิ้นส่วนเกิดขึ้นในพื้นที่ใกล้เคียงกับผู้ผลิตรถยนต์ ผู้ผลิตชิ้นเหล่านี้มักเลือกใช้บรรจุภัณฑ์หมุนเวียนใช้ซ้ำเพื่อส่งชิ้นส่วนให้ ส่งผลให้เกิดความประหยัดจากการใช้งานบรรจุภัณฑ์

ตัวอย่างบรรจุภัณฑ์ขนส่งแบบหมุนเวียนใช้ซ้ำ

<https://www.pozyx.io/solutions/industry-4-0/reusable-packaging>

<https://www.linkedin.com/pulse/returnable-transport-packaging-rtp-8hz4f/>

Expendable VS Returnable

ตัวอย่างกรณีอุตสาหกรรมยานยนต์ ต้นทุนบรรจุภัณฑ์จะแปรตามลักษณะการใช้งาน การบริหารจัดการ

Single Trip Corrugated.

Example usage / cost calculations

Days of deliveries	Pallets sent out	Boxes per pallet	Total no. boxes	Cost (GBP)
NA	NA	NA	1	£1.50
1	14	20	280	£420.00
6 (1 week)	84	20	1,680	£2,520.00
312*	4,368	20	87,360	£131,040.00
YEAR 2*	4,368	20	87,360	£131,040.00
YEAR 3*	4,368	20	87,360	£131,040.00
3 YEAR TOTAL	13,104	-	262,080	£393,120.00

*Year 1 = deliveries 6 days per week. Years 2 and 3 assuming same number of delivery days.

Returnable Packaging Loop.

Example usage / cost calculations

Days of deliveries	Pallets sent out	Boxes per pallet	Total no. boxes	Cost (GBP)
NA	NA	NA	1	£10.00
1	14	20	280	£2,800.00
6 (1 week)	84	20	1,680	£16,800.00
24*	288	20	6,720	£67,200.00
YEAR 2*	NA	NA	NA	NA
YEAR 3*	NA	NA	NA	NA
3 YEAR TOTAL	288	-	6,720	£67,200.00

*1 x 6 days of deliveries. Assumption of operating a 4 week returnable cycle (allowing 1 x week of containers at manufacturing facilities, 1 x in outbound transit, 1 x at customers premises and 1 x in return transit).

Returnable Loop + KanBan.

Example usage / cost calculations

Days of deliveries	Pallets sent out	Boxes per pallet	Total no. boxes	Cost (GBP)
NA	NA	NA	1	£15.00
1	14	20	280	£4,200.00
6 (1 week)	84	20	1,680	£25,200.00
YEAR 1*	84	20	1,680	£25,200.00
YEAR 2*	NA	NA	NA	NA
YEAR 3*	NA	NA	NA	NA
3 YEAR TOTAL	288	-	1,680	£25,200.00

*1 x 6 days of deliveries. Assumption of operating a 1 week returnable cycle (allowing 1 x days of containers at manufacturing facilities, 1 x in outbound transit, 2 x at customers premises and 1 x in return transit).

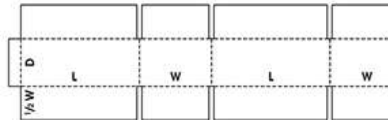
<https://www.gwp.co.uk/guides/expendable-packaging/>

รูปแบบของบรรจุภัณฑ์ขนส่งทั่วไป

- บรรจุภัณฑ์ขนส่งที่มีการใช้งานทั่วไปในปัจจุบันมักมีรูปแบบเรขาคณิต เช่น รูปทรงสี่เหลี่ยมลูกบาศก์ รูปทรงกระบอก หรือรูปทรงแบบถุงและกระสอบ
- บรรจุภัณฑ์ขนส่งผลิตจากวัสดุได้หลากหลายชนิดตามความเหมาะสมกับสินค้าที่บรรจุ วิธีการปฏิบัติในการขนย้าย ลำเลียงขนส่ง จนถึงการใช้งาน
- ตัวอย่างบรรจุภัณฑ์ขนส่งที่นิยมใช้งานได้แก่ กล่องกระดาษลูกฟูก ถุงกระดาษหลายชั้น หรือถุงกระดาษสำหรับบรรจุสินค้าหนัก ถังกระดาษ ถุงพลาสติกบรรจุสินค้าหนัก ถังพลาสติก ลังและตะกร้าพลาสติก ถังโลหะ และลังไม้

กล่องกระดาษลูกฟูก

- **กล่องกระดาษลูกฟูก (corrugated fiberboard box)**
นิยมใช้ทำเป็นบรรจุภัณฑ์ขนส่งเนื่องจากบรรจุสินค้าได้แทบทุกชนิด ทั้งผลิตภัณฑ์และสินค้าอุตสาหกรรม จัดส่งให้แก่ผู้ใช้งานในรูปแบบ สะดวกในการขนส่ง และใช้เนื้อที่จัดเก็บน้อย เมื่อใช้งานจึงนำมาพับขึ้นรูปเป็นกล่องเพื่อบรรจุสินค้า
- กล่องมีรูปแบบมาตรฐานให้เลือกใช้หลายชนิดแต่ที่นิยมใช้เพื่อการขนส่ง คือ **กล่องสลอตแบบอาร์เอสซี (regular slotted container, RSC 0201)**
มีรูปทรงสี่เหลี่ยมลูกบาศก์ พับขึ้นรูปได้ง่าย ประหยัดกระดาษ สามารถปิดผนึกกล่องได้ทั้งวิธีทากาว เทปกาว หรือลวดเย็บ สามารถออกแบบให้สิ้นเปลืองกระดาษน้อย ใช้เนื้อที่บนแท่นรองรับสินค้าหรือระวางสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเลือกใช้กระดาษที่มีชั้นคุณภาพเหมาะสมกับการใช้งาน
- นอกจากกล่อง RSC แล้วยังมีกล่องกระดาษลูกฟูกแบบดาดยัดซึ่งออกแบบให้พับขึ้นรูปเป็นกล่องโดยไม่ใช้กาวหรือเทปกาว เหมาะกับการผลิตกล่องที่มีความลึกน้อยๆ เพราะประหยัดกระดาษกว่ากล่องสี่เหลี่ยม มีรูปทรงคล้ายถาดกระดาษขนาดใหญ่

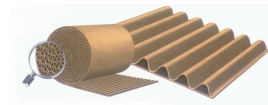
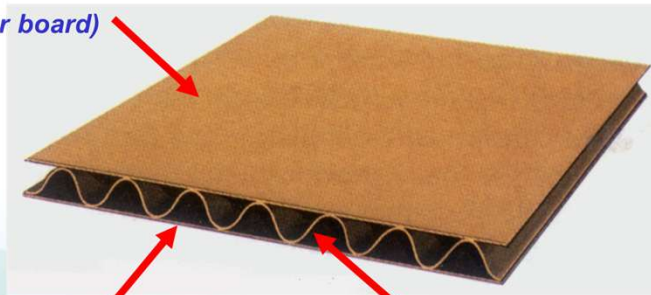

โครงสร้างของแผ่นกระดาษลูกฟูก

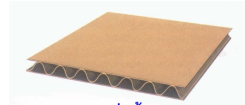
กระดาษทำผิว
(liner board)

กระดาษทำผิว
(liner board)

กระดาษทำลอนลูกฟูก
(corrugating medium)

แผ่นลูกฟูกหน้าเดียว (single face)

แผ่นลูกฟูกหนึ่งชั้น (single wall)

แผ่นลูกฟูกสองชั้น (double wall)

แผ่นลูกฟูกสามชั้น (triple wall)

ชนิดของลอนลูกฟูก

ชนิดของลอน	จำนวนลอน/ความยาว 10 ซม.	ความสูงของลอน (มม.)	Take-Up Ratio	การใช้งาน
A	11-12	4.5	1.58	รับน้ำหนัก < 400 กก.
C	13-14	3.6	1.50	รับน้ำหนัก < 300 กก. ต่ำกว่าลอน A 15%
B	15-16	2.4	1.38	บรรจุภัณฑ์ชั้นใน ต่ำกว่าลอน A 25%
E	29-30	1.5	1.27	บรรจุภัณฑ์ขายปลีก

ถุงกระดาษหลายชั้น/ถุงพลาสติกใช้งานหนัก

ถุงกระดาษหลายชั้น หรือถุงใช้งานหนัก (multi-wall paper bag or heavy duty paper bag) เป็นบรรจุภัณฑ์ที่มักมีการขนถ่ายอย่างไม่ระมัดระวัง เช่น โยน ลาก ทำจากกระดาษที่มีความเหนียว ยึดตัวได้บ้าง มีความแข็งแรงเมื่อขึ้นดึกกว่ากระดาษทั่วไป หรืออาจเคลือบผิวกระดาษด้วยวัสดุที่มีสมบัติกันความชื้นได้ ขึ้นรูปเป็นทรงหลอด 2-6 ชั้น อาจปรับปรุงความแข็งแรงพลาสติกแทนกระดาษในบางชั้นเพื่อช่วยลดจำนวนชั้นและคุณภาพของกระดาษที่ใช้ลง รูปทรงของถุงขึ้นอยู่กับการใช้เพื่อปิดกั้นปากถุง และส่วนขยายด้านข้าง บรรจุสินค้าที่มีน้ำหนักตั้งแต่ 11-50 กก.

ถุงพลาสติกใช้งานหนัก (heavy duty plastic bag) ใช้แทนถุงกระดาษหลายชั้น เนื่องจากพลาสติกเป็นวัสดุที่มีน้ำหนักเบา มีความยืดหยุ่น ความเหนียว และความต้านแรงดึงขาดสูง กันน้ำได้ ปิดผนึกด้วยความร้อนหรือคลื่นความถี่สูงได้ มีความทนทานต่อแรงกระแทก บางชนิดทนการที่สัมผัสจากของมีคมได้ระดับหนึ่ง อาจทำจากพลาสติกชั้นเดียวหรือหลายชั้นตามความต้องการใช้งาน

ถังกระดาษ/ถังโลหะ

ถังกระดาษ (paper drum) เป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีผนังด้านข้างโค้งเป็นทรงกระบอก เรียกว่าตัวถัง มีฝาปิดที่ปลายทรงกระบอกด้านบนและด้านล่าง ตัวถังทำจากกระดาษเหนียวหลายชั้นเชื่อมติดแต่ละชั้นด้วยกาวเพื่อให้มีความหนาและเพิ่มแข็งแรง หรืออาจลามิเนตด้วยอลูมิเนียมฟอยล์และพลาสติกชนิดพอลิเอทิลีนไว้ภายในเพื่อเพิ่มสมบัติการกันการซึมผ่านไอน้ำ ก๊าซออกซิเจน และความทนทานทางเคมี ฝาปิดอาจทำจากโลหะ ไม้ หรือกระดาษแข็ง บรรจุสินค้าที่มีน้ำหนักตั้งแต่ 25-250 กก.

ถังโลหะ (metal drum) ทำขึ้นเพื่อทดแทนถังไม้ในอดีต ทำจากโลหะได้หลายชนิด อาจมีการเคลือบผิวด้านในด้วยแล็กเกอร์ ผิวด้านนอกมักเคลือบด้วยแล็กเกอร์ ทาสีหรือพิมพ์เพื่อเพิ่มความทนทานต่อการขีดข่วน เพิ่มความสวยงามหรือให้ข้อมูลที่จำเป็น โครงสร้างถังโลหะมักเป็นรูปทรงกระบอก ถังขนาดเล็กอาจออกแบบมีที่จับสำหรับขนย้ายด้วยแรงงานคนได้ ถังขนาดใหญ่มักไม่มีที่จับที่ต้องใช้เครื่องจักรทุ่นแรงเพื่อขนย้าย ฝาปิดอาจออกแบบเป็นฝาดรอปหรือมีช่องบรรจุและช่องเทสินค้าออก

ถังพลาสติก/ลังพลาสติก

ถังพลาสติก (plastic drum) ใช้กันแพร่หลายในอุตสาหกรรม มีความยืดหยุ่นในการผลิตให้มีรูปทรง และส่วนประกอบต่าง ๆ มีน้ำหนักเบา แต่แข็งแรงเพียงพอกับการบรรจุสินค้าปริมาณมากและทนต่อแรงกดจากการเรียงซ้อน บางชนิดมีความทนทานต่อสารเคมี และตัวทำละลายได้ดี ป้องกันการซึมผ่านได้ ทนทานต่อสภาพแวดล้อมการขนส่งและการเก็บได้เป็นเวลานาน หากใช้งานกลางแจ้งต้องเติมสารเพิ่มความคงตัวกันการกระตุ้นของรังสีอัลตราไวโอเลต หรือรังสียูวี เพื่อป้องกันการเสื่อมสภาพ

ลังพลาสติก (plastic crate) ทำขึ้นเพื่อทดแทนการใช้ลังไม้ที่มีปัญหาเรื่องสุขอนามัยจากเชื้อราโรค แมลง การผุและแตกหัก การปนเปื้อน ลังพลาสติกมีต้นทุนการผลิตสูง แต่หมุนเวียนใช้ได้หลายครั้งทำให้มีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ มีความแข็งแรง ทนทานต่อสภาพแวดล้อมของการลำเลียงขนส่งได้ดี ทนทานต่อสารเคมี และล้างทำความสะอาดได้ง่าย ออกแบบให้ใช้เนื้อที่จัดเก็บลังเปล่าโดยทำให้ส่วนกันเล็กกว่าส่วนปากหรือรูปทรงสี่เหลี่ยมคางหมู จึงสวมเข้าด้วยกันได้ หรืออาจพับผนังลังแบนราบลง

ถุงในกล่อง

ถุงในกล่อง (bag-in-box) เป็นการนำวัสดุมากกว่าหนึ่งชนิดมาใช้งานร่วมกัน โดยกล่องกระดาษลูกฟูกชั้นนอกเป็นโครงสร้างให้ความแข็งแรง และความคงรูป ถุงพลาสติกด้านในป้องกันการซึมผ่านไอน้ำ ก๊าซ เพื่อรักษาคุณภาพ หรือกักสินค้าไม่ให้รั่วซึม ทำให้ใช้พลาสติกลดลงเทียบกับพลาสติกคงรูปอื่น อาจติดฝาปิดหรือวาล์วนถุงเพื่อเปิดถ่ายสินค้าของเหลว และทำรอยปรุนกล่องกระดาษเพื่อเจาะช่องทางให้ฝาปิดหรือวาล์วยื่นออกมานอกตัวกล่องขณะใช้งาน ใช้บรรจุอาหารภายใต้สภาวะปลอดเชื้อ (aseptic) ได้ ความจุขนาด 2-20 ลิตร ใช้งานในภัตตาคาร โรงแรม โรงพยาบาล ขณะที่ความจุขนาด 200-1000 ลิตร ใช้ขนส่งสินค้าที่จำหน่ายให้กับโรงงานอุตสาหกรรม

การใช้งานวัสดุเสริมกันกระแทก

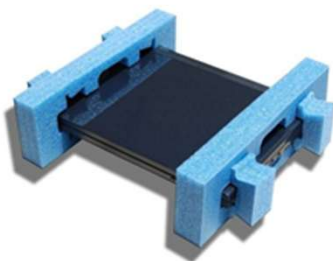
แผ่นกระดาษลูกฟูกเป็นแผ่นกัน

เยื่อกระดาษขึ้นรูปเป็นตัวกันกระแทก

การใช้งานวัสดุเสริมกันกระแทก

แผ่นโฟมตัดเป็นรูปทรงแบบตามสินค้า

โฟมชิ้นเล็กเต็มลงในช่องว่าง
(Void Filler)

โฟมฉีด **foam-in-place**

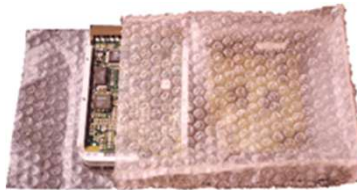

การใช้งานวัสดุเสริมกันกระแทก

1. single face bubble machine (two layers film)

2. double face bubble machine (three layers film)

แผ่นพลาสติกอัดอากาศ

การใช้งานวัสดุเสริมความมั่นคงในการเรียงซ้อนสินค้า

การพันแบบธรรมดา (ใช้แรงคนดึง)   พันแบบดึงก่อน (ใช้เครื่องพัน)
การใช้งานฟิล์มพันพาเลท

การใช้งานฟิล์มหดรัดกองสินค้า

การใช้งานวัสดุเสริมความมั่นคงในการเรียงซ้อนสินค้า

การใช้งานแผ่นเข้ามุมหรือจากกระดาษร่วมกับฟิล์มพันพาเลท

การใช้งานวัสดุเสริมความมั่นคงในการเรียงซ้อนสินค้า

การใช้งานแผ่นเข้ามุมหรือจากกระดาษร่วมกับสายรัดกองสินค้า

การใช้ตาข่ายคลุมกองสินค้า

การใช้งานวัสดุยึดป้องกันการเคลื่อนที่ในตู้ขนส่งสินค้า

การเติมลมเข้าถุงลม

การใช้ถุงลมจำกัดการเคลื่อนที่ของสินค้า

การใช้งานวัสดุยึดป้องกันการเคลื่อนที่ในตู้ขนส่งสินค้า

การใช้ไม้ยึดกัน

การใช้ตาข่ายป้องกันสินค้าเคลื่อนหลุดจากกอง

ส่วนที่ 3 :

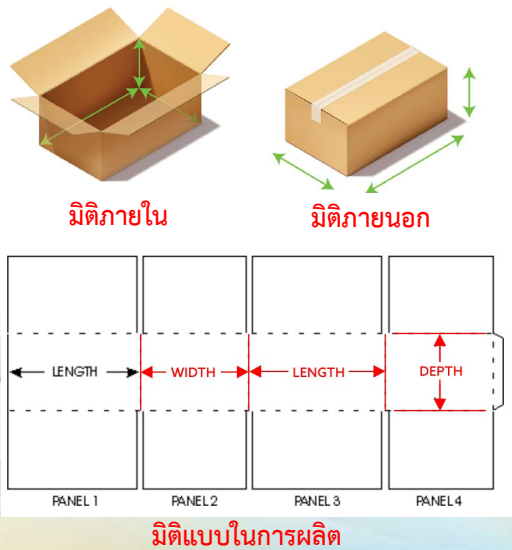
มิติและต้นทุนในบรรจุภัณฑ์ขนส่ง

มิติและขนาด การระบุมิติบรรจุภัณฑ์ มิติกล่องและความประหยัด
มิติที่เกี่ยวข้องในการขนส่งสินค้า แท่นรองรับสินค้า ตู้ขนส่งสินค้า ไอปีซี

มิติและขนาด

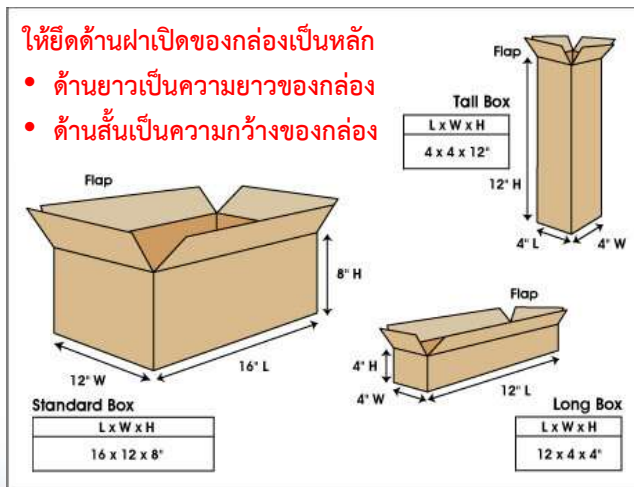
- มิติ หมายถึง ขนาดซึ่งวัดไปตามทิศทางใดทิศทางหนึ่ง
มิติในทางบรรจุภัณฑ์ กำหนดให้ ความยาวเป็นมิติที่ 1 ความกว้างเป็นมิติที่ 2
และความสูงหรือความลึกเป็นมิติที่ 3
มิติบรรจุภัณฑ์ = ความยาว x ความกว้าง x ความสูงหรือความลึก
= Length (L) x Width (W) x Height (H)
- มิติ เป็นหน่วยบอกขนาดอย่างเป็นทางการ มีรายละเอียดของการวัดในตำแหน่งต่าง ๆ ที่
เฉพาะเจาะจง เช่น กล่องกระดาษลูกฟูกมีติภายนอกความยาว 400 มม. x ความกว้าง
300 มม. x ความสูงหรือความลึก 150 มม.
- ขนาด มักใช้ในชีวิตประจำวันในการบ่งบอกปริมาณ หรือความจุ เช่น เสื้อผ้าขนาด เล็ก
กลาง ใหญ่ (size S M L) ขวดน้ำขนาด 300 มิลลิลิตร ตู้เย็นขนาด 8 ลูกบาศก์ฟุต (8 คิว)

การระบุมิติกล่องชนิด Regular Slotted Container (RSC)

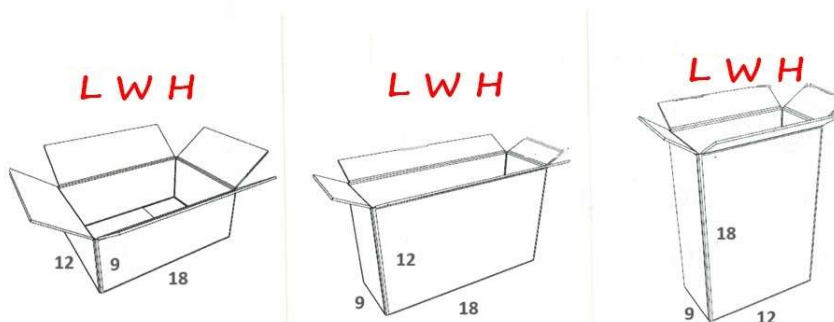

ให้ยึดด้านฝาเปิดของกล่องเป็นหลัก

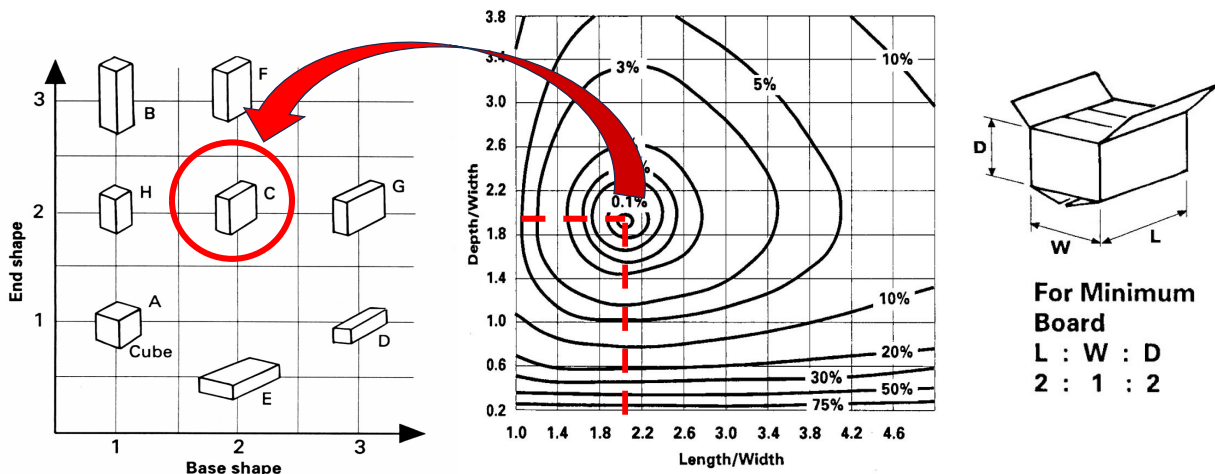
- ด้านยาวเป็นความยาวของกล่อง
- ด้านสั้นเป็นความกว้างของกล่อง

แบบทดสอบ – การระบุมิติกล่อง RSC

รูปทรงกล่อง RSC กับความสิ้นเปลืองวัสดุ

มิติบรรจุภัณฑ์แนะนำ ISO 3394:2012

- Packaging — Complete, filled transport packages and unit loads — Dimensions of rigid rectangular packages

แนะนำให้ใช้มาตรฐาน (ยาว x กว้าง) ของบรรจุภัณฑ์คงรูปที่เป็นรูปทรงสี่เหลี่ยม เป็น 3 กลุ่ม (plan dimensions or modules) คือ 600 mm x 400 mm, 600 mm x 500 mm, และ 550 mm x 366 mm และจัดเรียงบนพาเลท 4 ขนาด (plan dimensions) คือ 1200 mm x 1000 mm, 1200 mm x 800 mm, 1100 mm x 1100 mm, และ 1219 mm x 1016 mm.

- การใช้มิติตามมาตรฐานจะทำให้บรรจุภัณฑ์ขนส่งสามารถใช้เนื้อที่ในการจัดเก็บและขนส่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

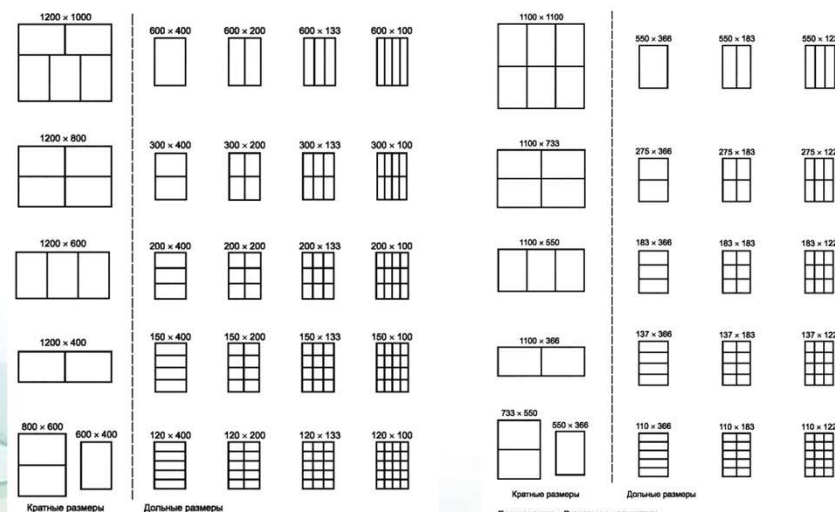
ตัวอย่างมิติบรรจุภัณฑ์ตาม ISO 3394:2012

Table 1 - Dimension of transport packages

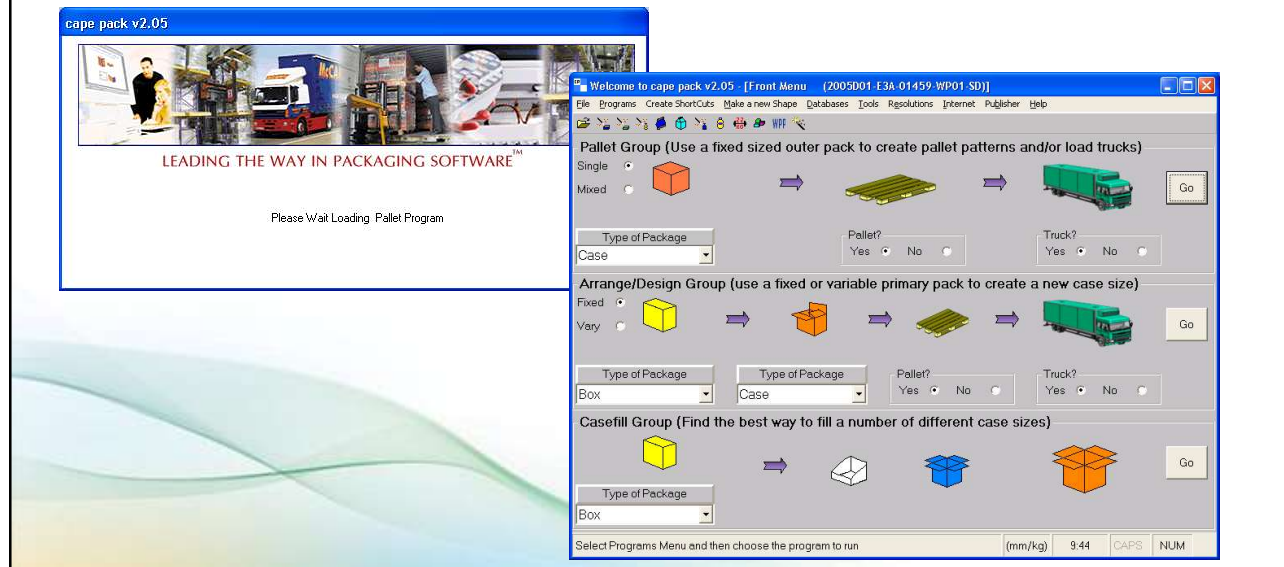
Dimension in millimetres

Modules				
600 × 400		600 × 500		550 × 366
Recommended pallet sizes for each module				
1200 × 800	1219 × 1016	1219 × 1016	1100 × 1100	1100 × 1100
	1200 × 1000	1200 × 1000		
Multiples				
1200 × 800	1200 × 1000	1200 × 1000	1100 × 1100	1100 × 1100
1200 × 400	—	1200 × 500	—	1100 × 550
800 × 600	—	1000 × 600	—	1000 × 366
Submultiples				
600 × 400		600 × 500		550 × 366
300 × 400		300 × 500		275 × 366
200 × 400		200 × 500		183 × 366
150 × 400		150 × 500		137 × 366

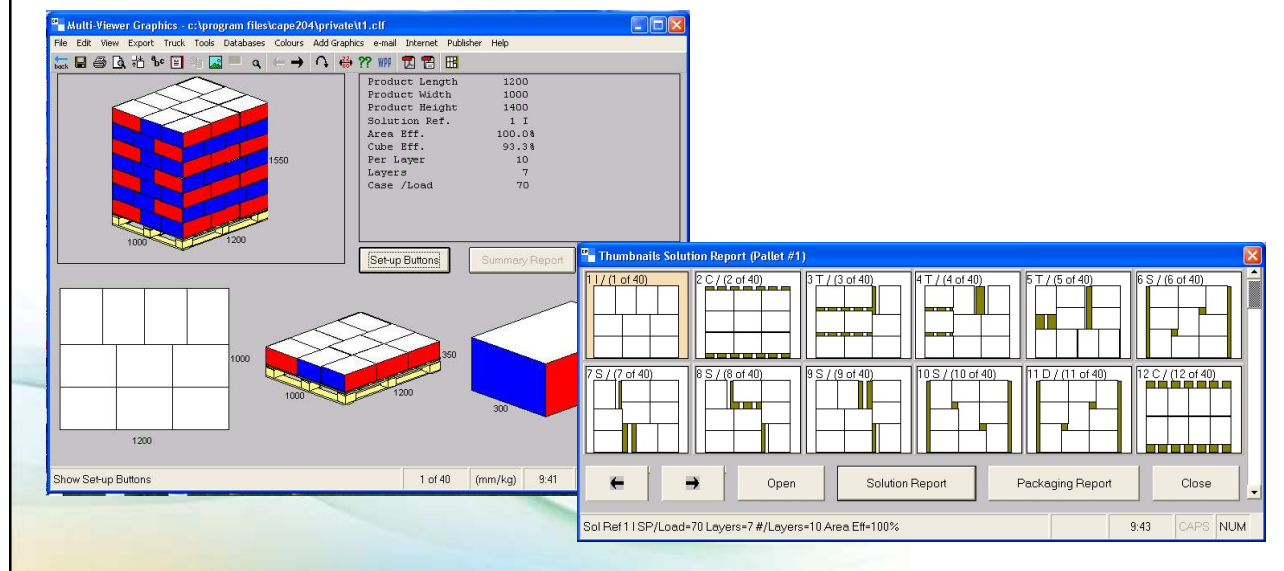
การเรียงบรรจุภัณฑ์ตาม ISO 3394:2012

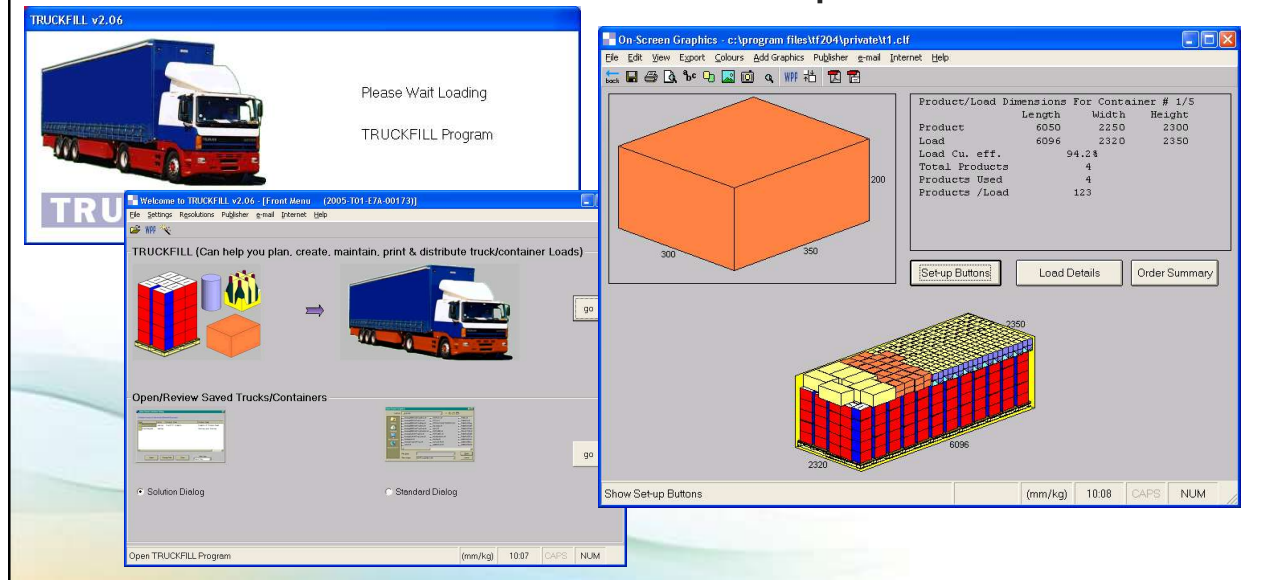
การใช้โปรแกรมช่วยจัดเรียงบรรจุภัณฑ์

การใช้โปรแกรมช่วยจัดเรียงบรรจุภัณฑ์

การใช้โปรแกรมช่วยจัดเรียงบรรจุภัณฑ์

แท่นรองรับสินค้า

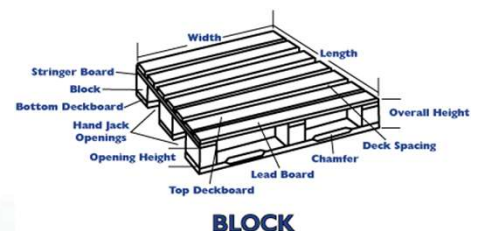
- แท่นรองรับสินค้า หรือ พาเลท (Pallet) หมายถึง แท่นสำหรับวางสินค้า เพื่อขนย้ายหรือจัดส่ง และวางสินค้าในสถานที่เก็บสินค้า ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการสินค้าจำนวนมาก
- พาเลทมีการกำหนดขึ้นเป็นมาตรฐานสากล ภูมิภาค หรือระดับประเทศ เช่น ISO, Europe, North America, Australia, Japan
- การระบุมิติของพาเลทต่างจากบรรจุภัณฑ์ โดยจะระบุเป็น ความกว้าง x ความยาว (W x L)
ส่วนความสูงพาเลทมักจะเป็น 6 นิ้วหรือ 150 มิลลิเมตร

ทำไมจึงต้องใช้พาเลท

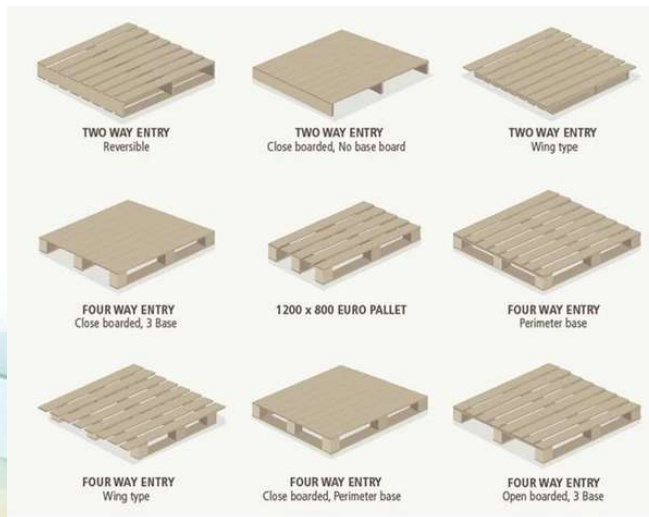
- ในประเทศอุตสาหกรรมที่มี**ค่าจ้างแรงงานสูง** การใช้แรงงานแบกสินค้าโดยไม่ใช้หน่วยขนส่งเป็นการเพิ่มภาระงานและเพิ่มต้นทุน การนำพาเลทมาใช้จึงช่วยอำนวยความสะดวกระหว่างการขนส่งขนถ่ายสินค้า และการเก็บในคลังสินค้า เกิดเป็น**หน่วยขนส่งขึ้น**
- พาเลทช่วยให้เกิด**ความสะดวกรวดเร็ว**ในการยกหีบห่อสินค้าขึ้น-ลง เข้า-ออกตามจุดขนถ่ายต่าง ๆ โดยใช้รถยกช่วย วัสดุที่ใช้ทำพาเลทมีทั้งไม้ พลาสติก กระดาษ และโลหะ ขึ้นอยู่กับการนำไปใช้งานและราคา แต่ที่สำคัญ คือ ขนาดและโครงสร้าง ตลอดจนความปลอดภัยในการรับน้ำหนักบรรทุก โดยทั่วไปมีการออกแบบไว้เพื่อรับน้ำหนักได้ระหว่าง 500-1500 กิโลกรัม

พาเลทหลักที่มีการใช้งานในแต่ละภูมิภาค

Dimension W x L inch	Dimension W x L mm	Most used in
40 in x 48 in	1000 mm x 1200 mm	North America
39.37 in x 47.24 in	1000 mm x 1200 mm	Europe, Asia
45.9 in x 45.9 in	1165 mm x 1165 mm	Australia
42 in x 42 in	1067 mm x 1067 mm	North America, Europe, Asia
43.3 in x 43.3 in	1100 mm x 1100 mm	Japan
31.5 in x 47.24 in	800 mm x 1200 mm	Europe

รูปแบบของพาเลท

Post pallet

Box pallet

Roll box pallet

พาเลททำจากวัสดุอื่น

พาเลทพลาสติก

พาเลทโฟม

พาเลทเศษไม้อัดขึ้นรูป

พาเลทกระดาษ

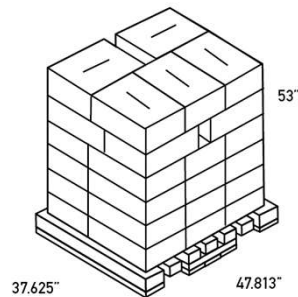
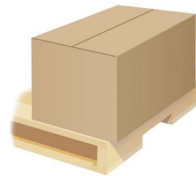

พาเลทโลหะ

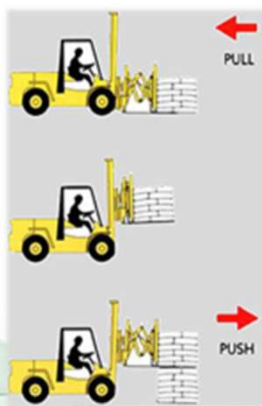

การเรียงกล่องสินค้าบนพาเลท

- ไม่เรียงกล่องสินค้าจนกล่องล้นขอบของพาเลท (Overhang)
- กรณีเรียงกล่องโดยใช้เนื้อที่บนพาเลทน้อยกว่าร้อยละ 90 ให้เรียงกล่องกระจายชิดขอบของพาเลทเท่าที่สามารถทำได้ เพื่อป้องกันการเลื่อนของกล่องสินค้าออกจากตำแหน่งเดิมจนเกิดความเสียหาย

แผ่นรองรับสินค้าและการใช้งาน

ตู้ขนส่งสินค้า

- ตู้ขนส่งสินค้า หรือตู้สินค้า (freight container) หรืออาจเรียก “คอนเทนเนอร์” หมายถึง ตู้ขนาดใหญ่ผลิตด้วยเหล็กหรืออลูมิเนียมใช้เพื่อบรรจุสินค้าจำนวนมากเพื่อการขนส่ง เป็นระบบการขนส่งทางการพาณิชย์ที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นระบบที่สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย
- เมื่อใช้กับการขนส่งทางรางและทางน้ำ ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายจากการขนส่งได้มาก ลดความแออัดจราจรบนท้องถนน หากการขนส่งเป็นแบบเต็มตู้ขนส่งสินค้า (full container load) ผู้ผลิตสินค้าสามารถนำตู้ขนส่งไปเรียงสินค้าที่โรงงานหรือคลังเก็บสินค้าได้โดยตรง สามารถยึดจับป้องกันการเคลื่อนที่ โคนล้มของสินค้า ป้องกันความเสียหายจากการขนย้ายสินค้าหลายครั้งได้

รูปแบบตู้ขนส่งสินค้าตามลักษณะการใช้งานกับสินค้าที่แตกต่างกัน

ตู้ขนส่งสินค้าแห้ง (DRY VAN)
ขนาด 40 ฟุต และ 20 ฟุต

ตู้เปิดหลังคา
(OPEN TOP)

ตู้แบบพื้นราบ
(FLAT RACK)

ตู้ฉนวน
(INSULATED)

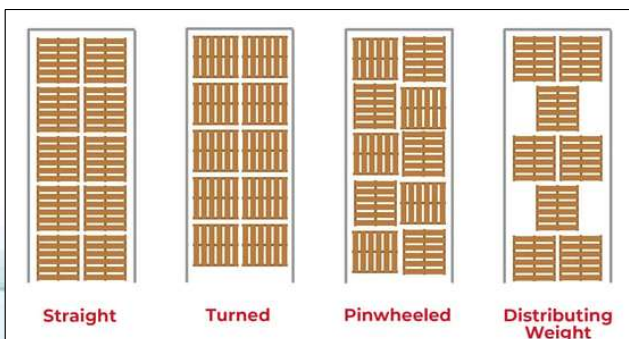
ตู้ควบคุมอุณหภูมิ
(REEFER)

ตู้ขนส่งมีมาตรฐานกำหนดด้านมิติไว้เพื่อให้ตู้ขนส่งสินค้าที่มาจากผู้ส่งสินค้าต่างราย
สามารถใช้งานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

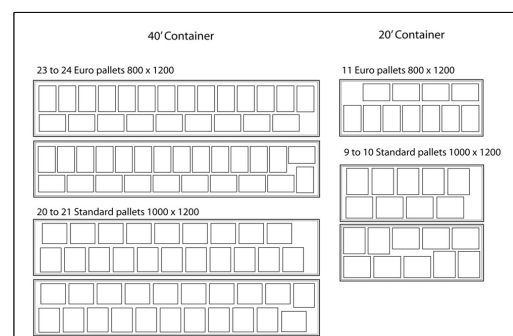
CONTAINER		INTERNAL DIMENSIONS			EXTERNAL DIMENSIONS			CAPACITY
SIZE	TYPES	L (mm)	W (mm)	H (mm)	L (mm)	W (mm)	H (mm)	m ³
20 Feet	DRY VAN	5890	2345	2400	6058	2438	2591	33.2
	OPEN TOP	5889	2345	2312	6058	2438	2591	32.4
	REEFER	5450	2260	2247	6058	2438	2591	27.7
	FLAT RACK	5940	2400	2310	6058	2438	2591	
40 Feet	DRY VAN	12015	2345	2362	12192	2438	2591	66.8
	OPEN TOP	12302	2332	2279	12192	2438	2591	65.4
	REEFER	11550	2270	2200	12192	2438	2591	57.8
	FLAT RACK	12066	2263	2134	12192	2438	2591	

ขนาดที่นิยมใช้ในปัจจุบันคือขนาด 20 ฟุต และ 40 ฟุต ความจุและน้ำหนักบรรทุกอยู่ที่ 28-30 ลบ.ม.
21-28 ตัน สำหรับตู้ 20 ฟุต และ 56-60 ลบ.ม. 26-28 ตัน สำหรับตู้ 40 ฟุต

รูปแบบการเรียงพาเลทสินค้าภายในคอนเทนเนอร์

Source: <https://www.atsinc.com/blog/how-many-pallets-fit-in-trailer-explained>

Source: <https://thaireefer.co.th/palletization-euro-pallet-standard-pallets/>

การใช้งานตู้ขนส่งสินค้าและพาเลท

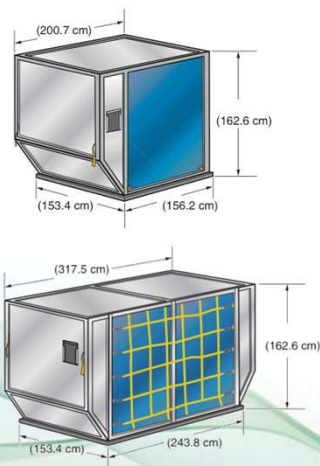
ตู้สินค้าเรียงซ้อนในลาน

การเรียงพาเลทสินค้าเข้าตู้สินค้า

ตู้ขนส่งสินค้าทางอากาศ

ไอบีซี

- Intermediate bulk containers (IBCs) หรือ ไอบีซี เป็นภาชนะบรรจุสินค้าซึ่งมีขนาดใหญ่กว่าถุงบรรจุสินค้าหนัก ถึงบรรจุสินค้าอุตสาหกรรมทั่วไป แต่เล็กกว่าหรือเท่ากับพาเลท และเล็กกว่ากระบอกขนส่งและตู้ขนส่งสินค้า ไอบีซีจัดเป็นหน่วยขนส่งใช้เพื่อขนส่งสินค้าประเภทวัตถุดิบเพื่อส่งมอบแก่ลูกค้าภาคอุตสาหกรรมหรือผู้ผลิตสินค้าที่นำวัตถุดิบไปผสม หรือแปรรูปเป็นสินค้าสำเร็จรูปต่อไป
- รูปแบบของไอบีซีที่ใช้มีสองแบบ คือ **ไอบีซีแบบอ่อนตัว หรือ flexible intermediate bulk containers (FIBCs)** หรือเรียกว่าบิ๊กแบ็ก (big bag) มีลักษณะเป็นถุงขนาดใหญ่ และ**ไอบีซีแบบคงรูป** มีทั้งแบบที่ทำจากแผ่นกระดาษลูกฟูกหลายชั้นพับขึ้นเป็นกล่องภายในมีวัสดุบุเพื่อเป็นชั้นกันการรั่วซึมของสินค้า หรือแบบที่ทำจากพลาสติกหรือโลหะขึ้นรูปเป็นถังสี่เหลี่ยมลูกบาศก์ขนาดใหญ่หรือแท็งก์

รูปแบบและการใช้งานของไอบีซี

ไอบีซีแบบอ่อนตัว

ไอบีซีคงรูป

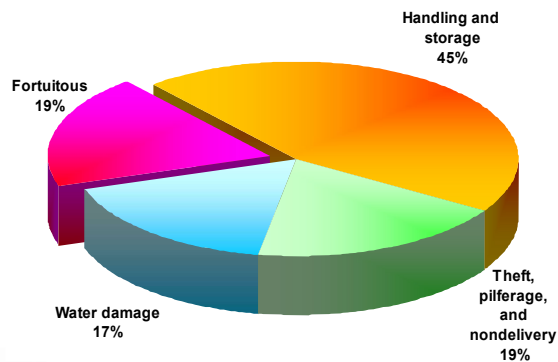
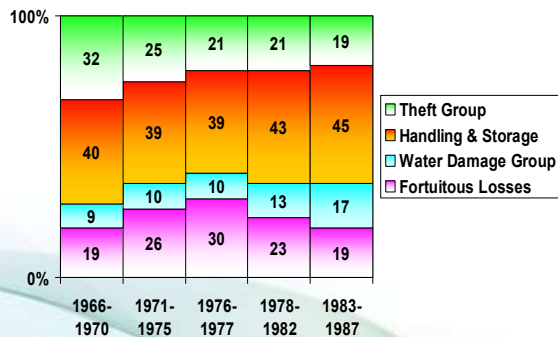

ส่วนที่ 4 :

การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนส่ง

สถานะอันตรายระหว่างการลำเลียงขนส่ง
การจัดทำแผนทดสอบ และการทดสอบเพื่อจำลองการขนส่ง
แนวทางการออกแบบพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนส่งด้วย ASTM D6198

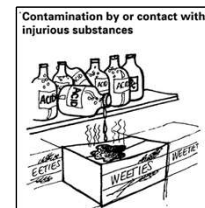
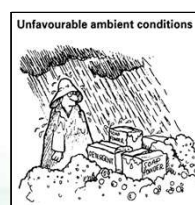
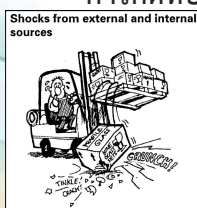
การศึกษาความเสียหายกับสินค้าจากการขนส่ง

กว่าร้อยละ 70-80 ของความเสียหายเป็นสิ่งที่สามารถป้องกันได้

สถานะอันตรายระหว่างการลำเลียงขนส่ง

- โดยทั่วไปความคุ้มครองสินค้าไม่ให้เกิดความเสียหายทางเคมี และการป้องกันสิ่งกระตุ้นการเสื่อมสภาพต่างๆ เช่น ความชื้น ก๊าซ และแสง มักเป็นหน้าที่ของบรรจุภัณฑ์ชั้นในหรือบรรจุภัณฑ์ขายปลีกโดยตรง ในขณะที่ความคุ้มครองสินค้าจากสถานะอันตรายทางกายภาพ เช่น แรงทางกล และสภาพภูมิอากาศ ที่เกิดขึ้นกับสินค้าระหว่างการลำเลียงขนส่งจะเป็นหน้าที่ของบรรจุภัณฑ์ขนส่ง
- สถานะอันตรายทางกายภาพที่เกิดขึ้นกับสินค้าประกอบด้วย การกระแทก การสั่นสะเทือน การกดทับ และสภาพภูมิอากาศที่ไม่เหมาะสม

การกระแทก

Shocks from external and internal sources

การกระแทก (shock หรือ impact) เป็นปรากฏการณ์เชิงกล การกระแทกสามารถเกิดขึ้นในเวลาสั้น ๆ จนถึง $1/1000$ วินาที สินค้าหลายชนิดมีโอกาสแตกหักเสียหายจากการกระแทกในระหว่างการลำเลียงขนส่งได้หลายสาเหตุ

ตัวอย่างที่พบเห็นได้บ่อย ได้แก่ การตกกระแทกระหว่างการเคลื่อนย้ายสินค้าแล้วพลัดตกลงพื้น การขับเคลื่อนของยานพาหนะแล้วหยุดกะทันหัน การกระแทกกันเองระหว่างบรรจุภัณฑ์ขณะลำเลียงบนสายพาน การตกกระแทกของกองสินค้าที่วางเรียงซ้อนกันไม่มั่นคงหรือเคลื่อนที่เลื่อนหลุดจากแรงสั่นสะเทือน

โอกาสที่บรรจุภัณฑ์จะตกกระแทก

เมื่อเคลื่อนย้ายด้วยแรงงานคน

เมื่อใช้เครื่องจักรในการเคลื่อนย้าย

โอกาสที่บรรจุภัณฑ์จะตกกระแทก

ขณะขับเคลื่อนยานพาหนะ

จากการเรียงกองสินค้าที่ไม่มั่นคง

การสั่นสะเทือน

Contact between goods and other goods or objects

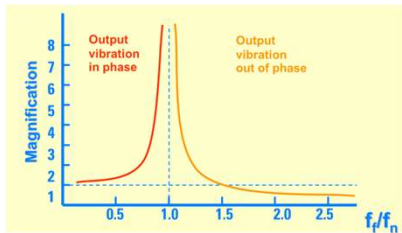
การสั่นสะเทือน (vibration) เป็นจุดเริ่มต้นของความเสียหายที่เกิดขึ้นกับสินค้า เนื่องจากการเคลื่อนที่ของสินค้าอาจทำให้สินค้าเสียดสีกับวัสดุห่อหุ้ม หรือการขัดสีของผิวหน้าบรรจุภัณฑ์ สินค้าบางชนิดอาจเสียหายจากการสั่นสะเทือนระหว่างการลำเลียงขนส่ง

แหล่งกำเนิดการสั่นสะเทือนที่สำคัญ คือ อุปกรณ์ที่เป็นแหล่งให้กำลังแก่เครื่องจักร เครื่องยนต์ที่ขับเคลื่อนยานพาหนะต่างๆ เช่น รถบรรทุก รถไฟ เครื่องบิน

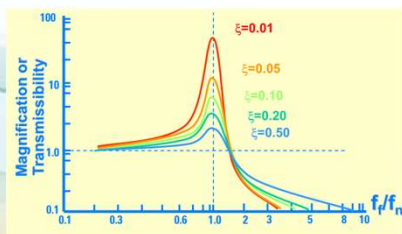
การสั่นสะเทือนอาจเกิดจากสภาพผิวถนนเมื่อขนส่งโดยรถบรรทุก หรือเกิดจากคลื่นลมในทะเลเมื่อขนส่งทางเรือ

ความถี่ธรรมชาติกับการสั่นสะเทือน

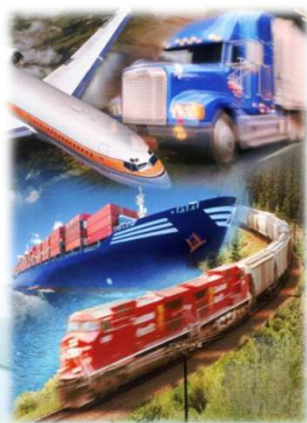

การสั่นสะเทือนมีผลกระทบต่อสินค้าเมื่อค่าความถี่จากแหล่งกำเนิดหรือความถี่ป้อนเข้า (input frequency) มีค่าตรงกับ **ค่าความถี่ธรรมชาติ (natural frequency)** ของสินค้า เนื่องจากที่ความถี่นี้สินค้าหรือบรรจุภัณฑ์จะตอบสนองต่อความถี่ป้อนเข้าอย่างรุนแรง สังเกตได้จากความถี่ดังกล่าวสินค้านี้มีการโยนตัวขึ้นลงสูงกว่าที่ความถี่อื่น ปรากฏการณ์นี้เรียกว่า **เรโซแนนซ์ (resonance)**

ในทางปฏิบัติผู้ประกอบการขนส่งอาจเลี่ยงปรากฏการณ์นี้โดยการยึดจับสินค้าให้อยู่กับที่ด้วยอุปกรณ์รัดหรือยึดจับ หรืออุดช่องว่างที่มีอยู่ในพาหนะที่ใช้ขนส่งสินค้า หรืออาจหาค่าความถี่ธรรมชาติของสินค้าและออกแบบวัสดุกันการสั่นกระแทกเพื่อป้องกันความเสียหายให้กับสินค้า โดยหลักเลียงไม่ให้ความถี่ธรรมชาติตรงกับค่าความถี่จากพาหนะที่ใช้ขนส่ง

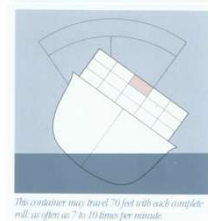
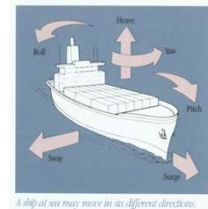
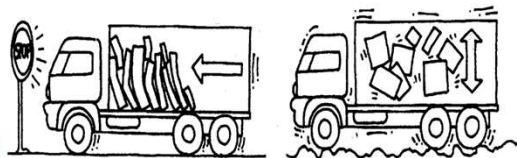
แหล่งกำเนิดของแรงสั่นสะเทือน

เครื่องยนต์ของยานพาหนะ

สภาพพื้นผิวถนนและพฤติกรรมจราจร

คลื่นลมในทะเล

ความเสียหายที่เกิดจากแรงสั่นสะเทือน

การกดทับ

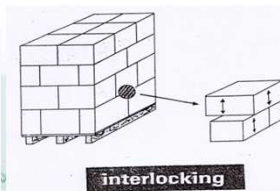
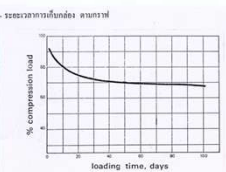
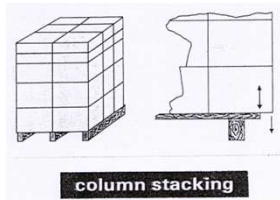
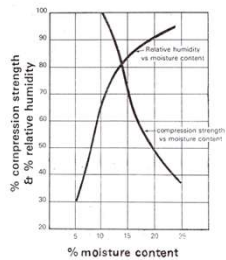
Excess loads sustained by goods

การกดทับเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในวงจรการลำเลียงขนส่งสินค้า เนื่องจากต้องมีการเรียงซ้อนสินค้าในระหว่างการเก็บรักษาใน คลังสินค้าและการขนส่ง การเรียงซ้อนทำให้บรรจุภัณฑ์และสินค้า ที่อยู่ด้านล่างของกองสินค้าต้องรับภาระจาก**แรงกดทับ (compression load)** จากน้ำหนักของบรรจุภัณฑ์และสินค้าซึ่ง เรียงซ้อนอยู่ด้านบน

หากบรรจุภัณฑ์ไม่ได้รับการออกแบบและเลือกใช้วัสดุที่แข็งแรง เพียงพอ บรรจุภัณฑ์ด้านล่างเกิดการยุบตัว เสียรูป หรือทำให้กอง สินค้าที่อยู่เหนือขึ้นไปโค่นล้มและเกิดความเสียหายได้

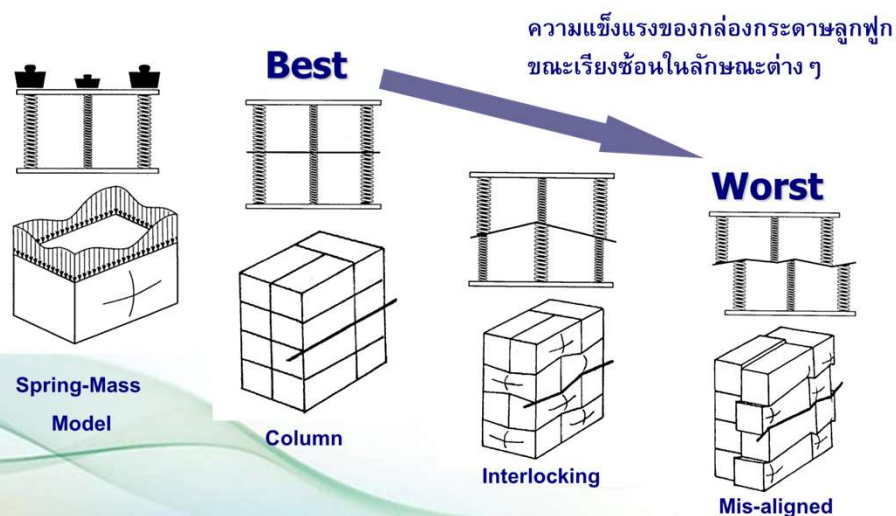
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงกดทับ

ค่าความทนทานต่อการกดทับขณะเรียงซ้อนเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่างๆ ตั้งแต่รูปแบบและวิธีการเรียงซ้อน การใช้หรือไม่ใช้พาเลท การใช้ชั้นวางสินค้า ความสูงภายในคลังสินค้า และความสูงของระวางบรรทุกสินค้าภายในพาหนะที่ใช้ในการขนส่ง อุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ ระยะเวลาในการเรียงซ้อน จำนวนครั้งการเคลื่อนย้ายสินค้า เครื่องมือที่ใช้ช่วยขนย้ายสินค้า

นอกจากนี้ลักษณะเฉพาะซึ่งเป็นสมบัติของสินค้าที่บรรจุอาจมีส่วนช่วยรับแรงกด (supporting load goods) หรือไม่ สามารถช่วยรับแรงกด (non-supporting load goods) ปัจจัยทั้งหมดต้องนำมาใช้พิจารณาในการออกแบบให้บรรจุภัณฑ์ขนส่งมีความแข็งแรงเพียงพอต่อการรับแรงกดระหว่างการเรียงซ้อน

โมเดลความต้านแรงกดของกล่องกระดาษลูกฟูก

ความเสียหายที่เกิดจากแรงกดทับ

สภาพภูมิอากาศที่ไม่เหมาะสม

Unfavourable ambient conditions

ระหว่างการลำเลียงขนส่งสินค้าและบรรจุภัณฑ์อาจต้องเผชิญกับ ความร้อนจากแสงแดดในตอนกลางวัน ความเย็นจากฤดูหนาวในบาง ภูมิภาค ความชื้นจากฝนหรือไอน้ำในอากาศ ตลอดจนการ เปลี่ยนแปลงความดันจากการขนส่งไปยังพื้นที่ที่มีระดับความสูงมาก ในเขตภูเขาหรือภายในระหว่างเครื่องบินที่ไม่ได้ปรับควบคุมแรงดัน

สภาพภูมิอากาศเหล่านี้อาจส่งผลให้สินค้าเสียหายได้โดยตรง ตัวอย่างเช่น การเปลี่ยนแปลงสลับไปมาระหว่างอุณหภูมิในตอน กลางวันและกลางคืน อาจทำให้ไอน้ำในอากาศกลั่นตัวเป็นหยดน้ำ เกาะบนผิวของสินค้าและบรรจุภัณฑ์จนเกิดความเสียหายได้ ขณะที่ ความชื้นที่สูงขึ้นมีผลทำให้ความแข็งแรงของบรรจุภัณฑ์ประเภท กระดาษลดลง

ความเสียหายจากสภาพภูมิอากาศที่ไม่เหมาะสม

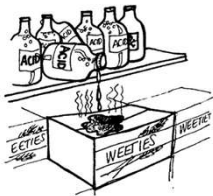
เสียหายจากความชื้น

เสียหายจากความร้อน

สถานะอันตรายอื่น

Contamination by or contact with injurious substances

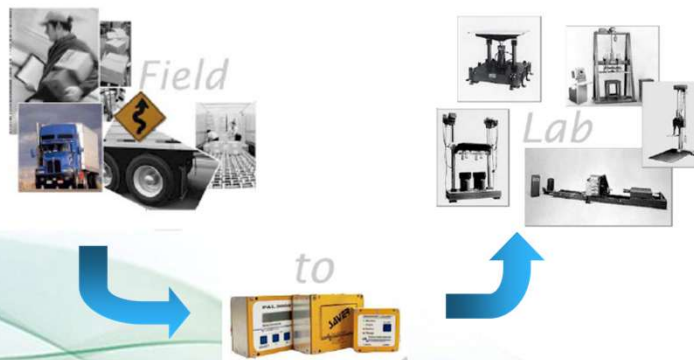

- ในอดีตการขนส่งสินค้ายังไม่มี การแยกชนิดประเภทสินค้าที่เคร่งครัด จึงอาจพบกรณีการปนเปื้อนของสินค้าต่างชนิดกัน เพราะขนส่งสินค้าต่างชนิดไปด้วยกัน ซึ่งหากเป็นสินค้าอันตรายหรือสารเคมีที่มีปฏิกิริยารุนแรงเมื่อมีการรั่วซึมหรือภาชนะที่บรรจุชำรุดแตกหักอาจส่งผลเสียหายต่อสินค้าที่อยู่ข้างเคียง ปัจจุบันปัญหาดังกล่าวหมดไป เนื่องจากการกำหนดคุณลักษณะของบรรจุภัณฑ์และหลักปฏิบัติในการขนส่งสินค้ากลุ่มนี้ที่เข้มงวด
- นอกจากนี้การลักขโมย การแอบเปิดกล่องสินค้าด้วยความอยากรู้อยากเห็นเป็นสถานะอันตรายที่เกิดขึ้นได้กับสินค้านำเข้าระหว่างการค้า เลี่ยงขนส่ง ความเสียหายเกิดได้ตั้งแต่การส่งมอบสินค้าได้ไม่ครบถ้วนหรือสินค้าเสื่อมสภาพจากการแอบเปิดกล่องสินค้าแม้สินค้าจะไม่ได้ถูกลักขโมยไป

FIELD DATA TO LAB SIMULATION TEST...

ข้อมูลสภาวะอันตรายที่บันทึกจากการขนส่ง
สู่การจำลองสภาวะการทดสอบในห้องปฏิบัติการ...

สภาวะอันตรายและการทดสอบ

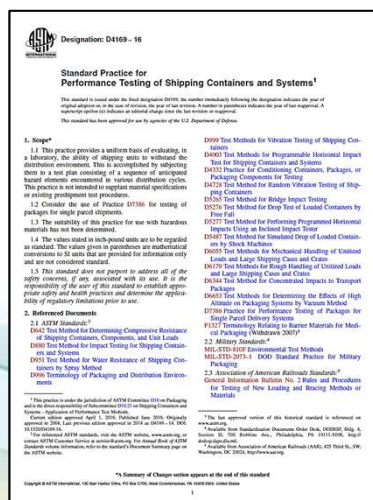
Activities	Hazard	Related Test
Transport	Vibration during transportation	Vertical random vibration
	Repetitive impact by bouncing	Sinusoidal vibration (varied frequency)
		Fixed frequency vibration
	Horizontal impact by sudden stop or start	Horizontal impact
	Horizontal impact by linking work of railway freight car	
	Stacking stress during transportation	Random vibration
		Sinusoidal vibration (varied frequency)
Handling	Low pressure by high altitude	Low pressure
	Drop impact by manual handling	Vertical impact (drop) test
	Drop impact by mechanical handling	

สภาวะอันตรายและการทดสอบ

Activities	Hazard	Related Test
Handling	Horizontal impact during handling by forklift or crane	Horizontal impact test
	Rough handling by rolling	Rolling test
	Topple	Toppling test
	Handling of unit load	Stability test of unit loads
Storage	Compression load in stacking storage in warehouse	Stacking test (static load)
		Compression and stacking test
Climate	Temperature and humidity	High temperature test
		High temperature/high humidity test
		Low temperature test
	Wet, dewing	Water-spray test

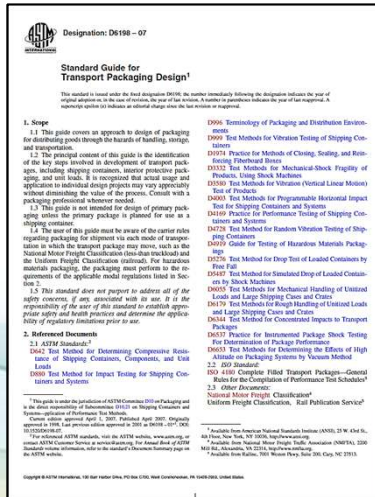
การทดสอบสมรรถนะของบรรจุภัณฑ์

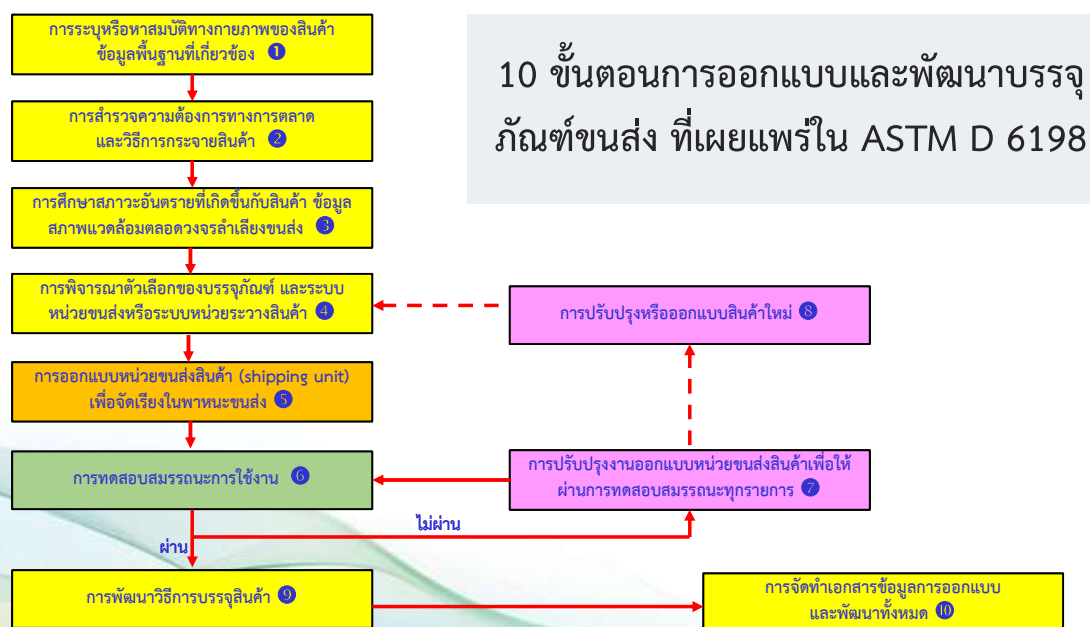
- เป็นการจำลองสภาวะอันตรายที่บรรจุภัณฑ์ขนส่งอาจต้องพบระหว่างกระบวนการตั้งแต่จัดเก็บและการลำเลียงขนส่งไปจนถึงปลายทางมาเป็นการทดสอบต่อเนื่องกัน
- การทดสอบอาจดำเนินการมาตรฐาน **ASTM D 4169 Standard Practice for Performance Testing of Shipping Containers and Systems** ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติเป็นแผนการทดสอบ (Test Plan)
- ผลการทดสอบจะเพิ่มความมั่นใจในบรรจุภัณฑ์ขนส่งที่ถูกออกแบบว่ามีสมรรถนะในการให้ความคุ้มครองสินค้าได้มากยิ่งขึ้น
- หรืออาจเลือกแผนการทดสอบอื่น ๆ เช่น Test Procedure ของ ISTA หรือมาตรฐาน ISO

แนวทางการออกแบบพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนส่งด้วย ASTM D6198

- กระบวนการออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนส่งมีความแตกต่างไปจากการออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขายปลีกที่มุ่งเน้นการให้ความคุ้มครองสินค้าในวงจรการลำเลียงขนส่งเป็นหลัก
- อาจนำแนวทางปฏิบัติ 10 ขั้นตอนที่เผยแพร่ในมาตรฐาน **ASTM D 6198 – Standard Guide for Transport Packaging Design** มาใช้เป็นเครื่องมือสร้างความมั่นใจว่าบรรจุภัณฑ์ขนส่งที่ถูกออกแบบขึ้นจะมีสมรรถนะในการให้ความคุ้มครองสินค้าและมีต้นทุนโดยรวมลดลงได้

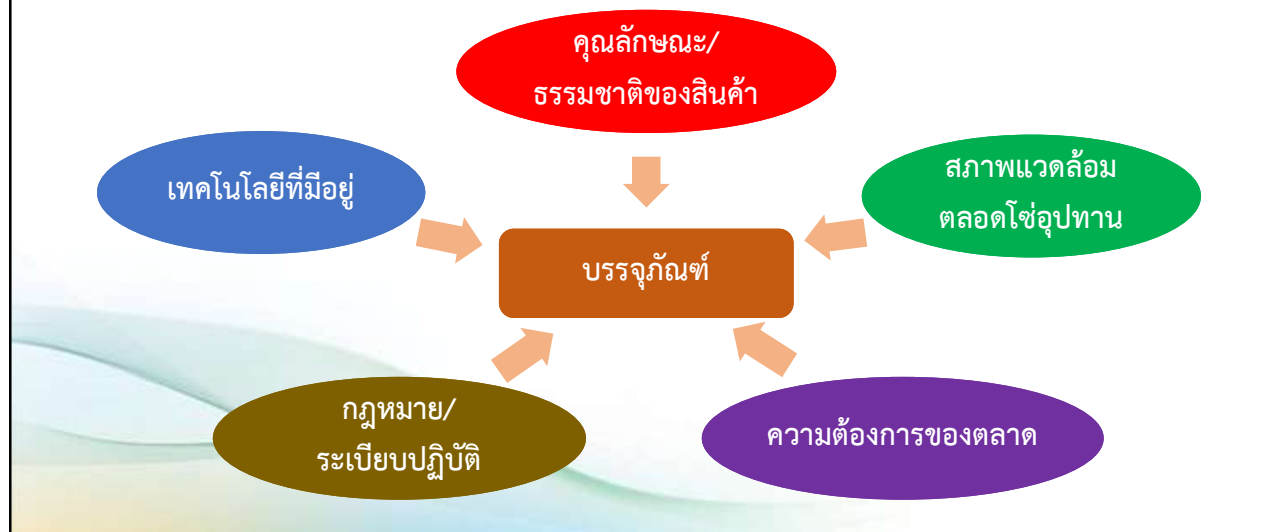
ส่วนเพิ่มเติม : บรรจุภัณฑ์สำหรับโซ่ความเย็น

โซ่ความเย็น (Cold Chain) คืออะไร
วัสดุและบรรจุภัณฑ์สำหรับโซ่ความเย็น

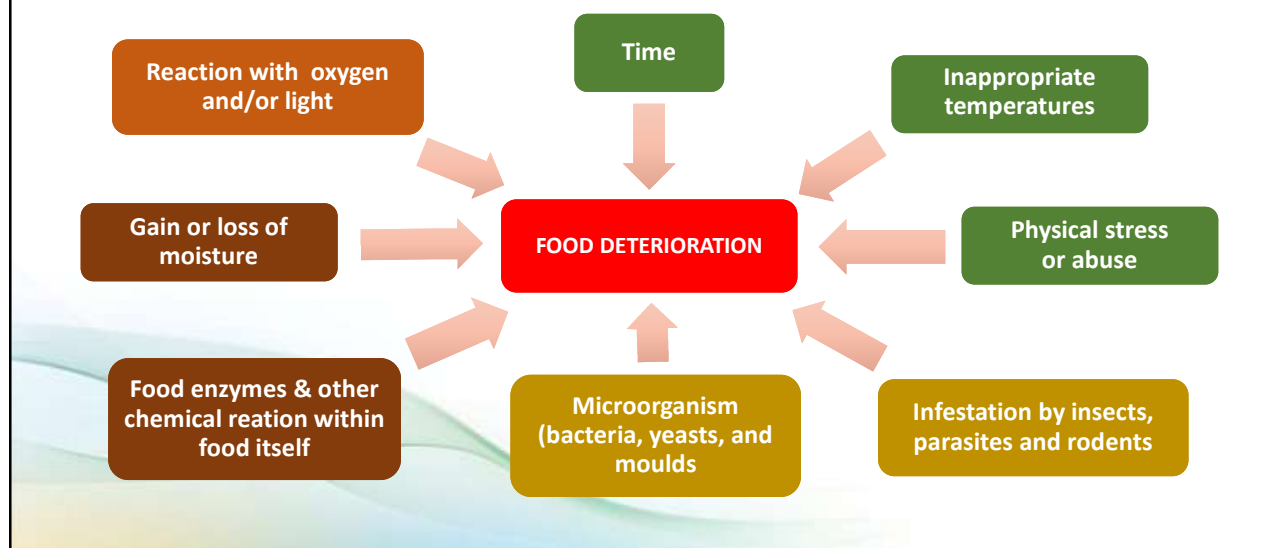
โซ่ความเย็น หรือ Cold Chain

- ห่วงโซ่ความเย็น (cold chain) หรือ โซ่ความเย็น เป็นห่วงโซ่อุปทาน การเคลื่อนย้ายสินค้าที่ต้องควบคุมอุณหภูมิต่อเนื่องไม่ขาดช่วง ตั้งแต่การผลิต การเก็บ และการจัดจำหน่ายที่จำเป็นต้องใช้ความเย็นเพื่อควบคุมสินค้าให้อยู่ในช่วงอุณหภูมิที่ต้องการ เพื่อยืดและรักษาอายุคุณภาพของสินค้า สินค้าในโซ่ความเย็นแตกต่างจากสินค้าทั่วไปเพราะเป็นสินค้าที่เสื่อมคุณภาพ หรือเน่าเสียได้จากการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิ ตัวอย่างของสินค้ากลุ่มนี้ได้แก่ ผักผลไม้สด อาหารทะเล อาหารแช่แข็ง ยาและเภสัชภัณฑ์ สารเคมี ฯลฯ

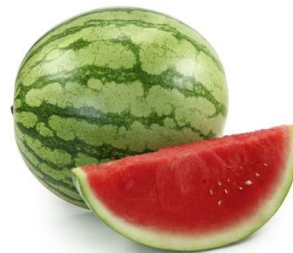
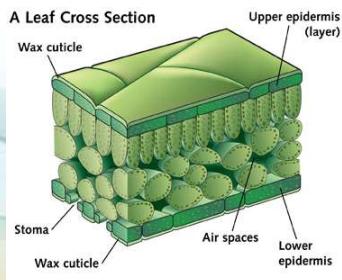
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์

การเสื่อมสภาพของสินค้าอาหาร

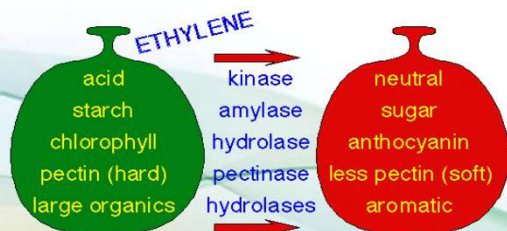
ระบบป้องกันการสูญเสียน้ำของผลิตผลเกษตร

การเปลี่ยนแปลงทางสรีระ และการเน่าเสียของผลิตผลสด

www.aaas.org

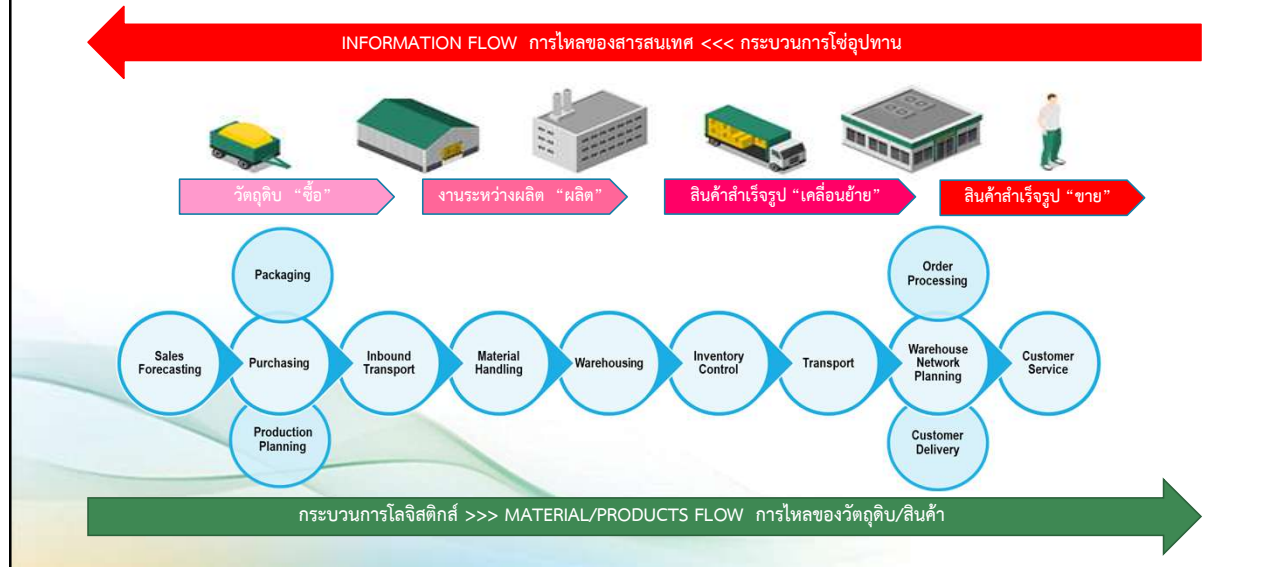
<http://plantphys.info>

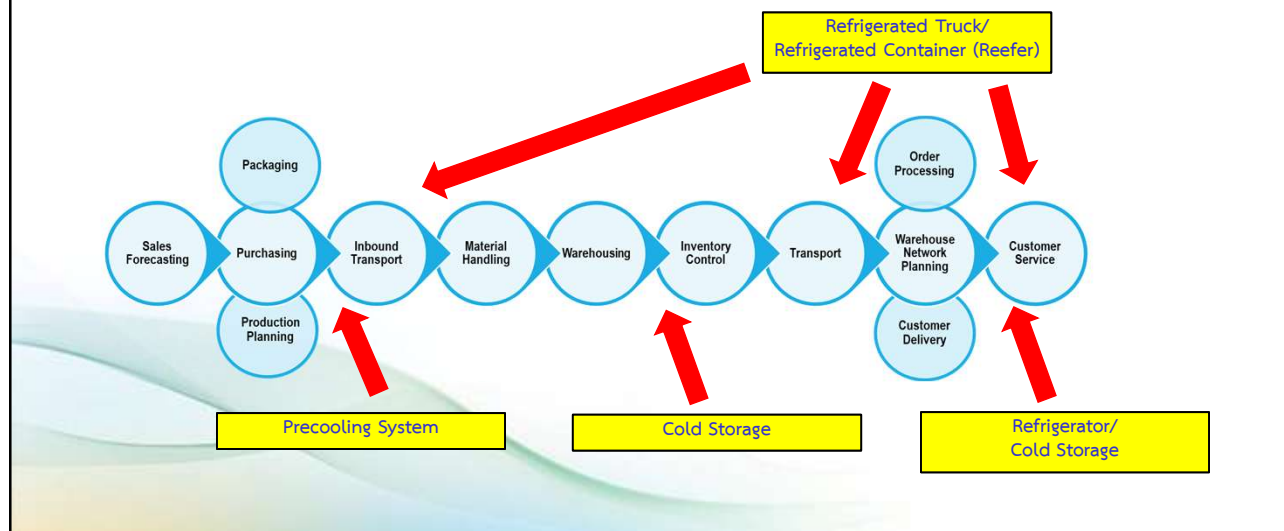
<http://leplugg.com>

Typical Supply Chain and Logistics

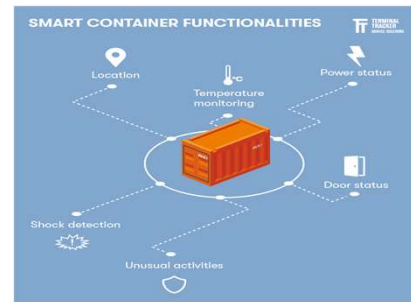

Supply Chain + Temperature Control = Cold Chain Logistics

ทำไมจึงต้องมี Cold Chain และอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

- เพื่อช่วยเก็บรักษาคุณภาพของสินค้าที่อ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิ เช่น ผลิตภัณฑ์อาหารบางชนิด ผลิตภัณฑ์ยา ผลิตภัณฑ์เสริมความงาม เคมีภัณฑ์บางชนิด ช่วยยืดอายุการเก็บสินค้าให้ยาวนานขึ้น ขยายโอกาสทางการตลาดได้ทั้งพื้นที่จำหน่าย และระยะเวลา และเพิ่มความปลอดภัยในการบริโภคหรือใช้สินค้าจากการบังคับใช้ทางกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ
- อุปสรรคในการเลือกใช้ cold chain ประกอบด้วย ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ทั้งวัสดุบรรจุภัณฑ์ สารให้ความเย็น ยานพาหนะและโครงสร้างพื้นฐานที่ต้องรองรับตลอดกระบวนการ ความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงด้านพลังงาน และความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นตลอดโซ่อุปทาน

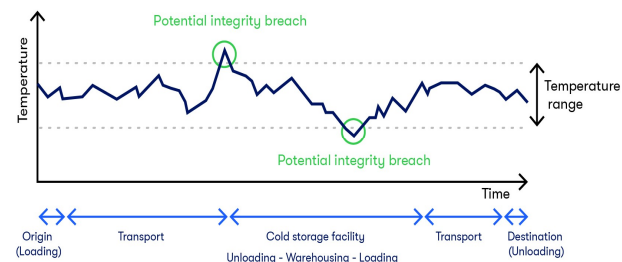
<https://www.identecolutions.com/news/smart-containers-merging-mcleans-and-berners-lees-inventions>

ความสำคัญของ Cold Chain Logistics

“Time-sensitive operations” and “Temperature-sensitive goods”

เป็นกิจกรรมโซ่อุปทานที่มีช่วงเวลาแห่งโอกาสที่แคบหรือน้อยมากให้กับความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นตั้งแต่การขนส่ง การเก็บรักษา และการส่งมอบสินค้า

ความล่าช้าของการปฏิบัติการในแต่ละขั้นตอน หรือการเบี่ยงเบนของอุณหภูมิระหว่างกระบวนการหมายถึงความเสี่ยงต่อความสูญเสีย/ความเสียหายของสินค้า

Real-time Monitoring

การควบคุมให้สินค้าอยู่ในสภาวะอุณหภูมิที่ถูกต้อง และสามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลเสียต่อคุณภาพสินค้า เพื่อการตัดสินใจปฏิบัติการใด ๆ กับสินค้าที่เกิดความเสี่ยงจากความผิดปกติของอุณหภูมิ

<https://coldchainpacking.com/challenges-in-cold-chain-logistics>

ประเภทของบรรจุภัณฑ์ในระบบโซ่ความเย็น

- บรรจุภัณฑ์ที่ใช้ในระบบโซ่ความเย็นแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ บรรจุภัณฑ์แบบ **Active cold chain packaging** และแบบ **Passive cold chain packaging** ซึ่งเป็นการจำแนกตามความจำเป็นในการพึ่งพาแหล่งพลังงานจากภายนอกหรือไม่
- บรรจุภัณฑ์แบบ Active จะมีการใช้กระแสไฟฟ้าจากระบบทำความเย็นหรือมีน้ำแข็งแห้งในการรักษาระดับอุณหภูมิตามที่ต้องการ
- บรรจุภัณฑ์แบบ Passive จะสามารถรักษาระดับอุณหภูมิด้วยการใช้วัสดุประเภทฉนวนป้องกันความร้อนจากภายนอกและใช้สารให้ความเย็นภายในบรรจุภัณฑ์
- ในบางกรณีอาจใช้บรรจุภัณฑ์จากทั้งสองแบบร่วมกันเป็นแบบ **Hybrid**

บรรจุภัณฑ์แบบ active cold chain

กล่องที่มีช่องระบายอากาศ หรือช่องเปิดช่วยให้
ความร้อนจากตัวผลิตภัณฑ์ถ่ายเทออกได้สะดวก
ลดการสะสมไอน้ำ (ความชื้น)
ลดอุณหภูมิได้รวดเร็วขึ้น

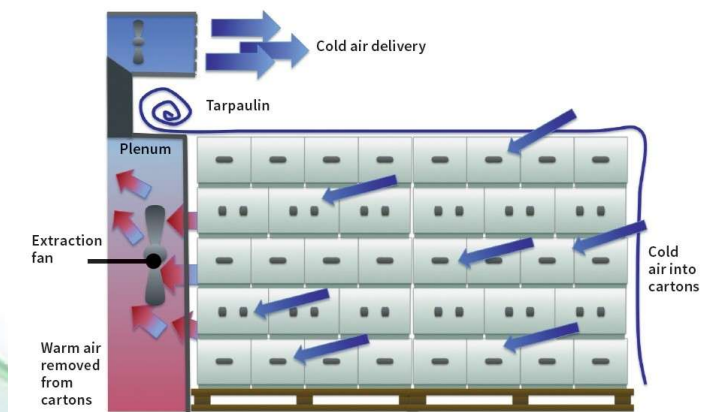
<https://www.graphicpkg.com/resources/why-fiber-based-packaging-for-fresh-produce-could-be-your-key-to-success/>

<https://www.packagingcorp.com/packaging-solutions/industry/produce/>

การลดอุณหภูมิแบบ Forced air-cooling

เพิ่มประสิทธิภาพในการลดอุณหภูมิ เวลาที่ใช้ลดอุณหภูมิสั้นลง
ลดการกลั่นตัวของไอน้ำ รักษาคุณภาพผลผลิตได้ดีขึ้น

<https://www.postharvest.net.au/postharvest-fundamentals/cooling-and-storage/cooling-methods/>

ตัวอย่างบรรจุภัณฑ์แบบ active cold chain

<https://www.loscam.com/en/products/returnable-plastic-crates-anz-loscam>

ตัวอย่างบรรจุภัณฑ์แบบ active cold chain

<https://www.proampac.com/en-us/frozen-food/>

<https://www.sonoco.com/na/markets/food-powdered-beverage/frozen-foods>

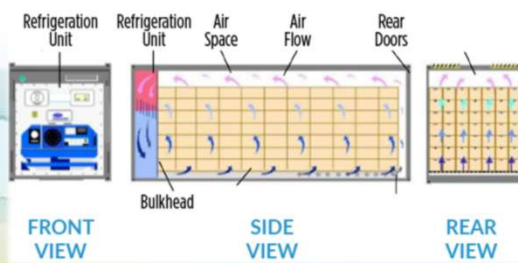
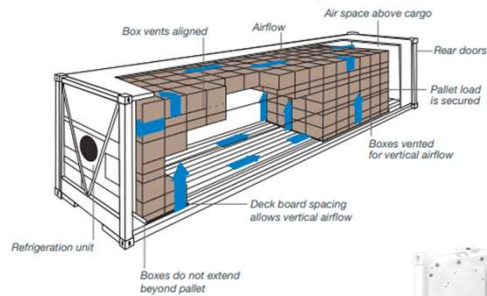
<https://www.frozenfoodeurope.com/findus-enters-us-market/>

Reefers in Active System

Container interior : T floor and walls
https://www.cma-cgm.com/static/Communication/Attachments/CMACGM_Reefer_Brochure_2014.pdf

<https://www.freightforwarderquoteonline.com/news/find-best-refrigerated-container-reefer-import-export/>

<https://europe.thermoking.com/air-solutions>

<https://rflcargo.com/en/reefer/>

กล่องขนส่งมีฉนวนความร้อน

<https://www.shorr.com/resources/blog/cold-chain-packaging-solutions/>

วัสดุทำฉนวนความร้อน

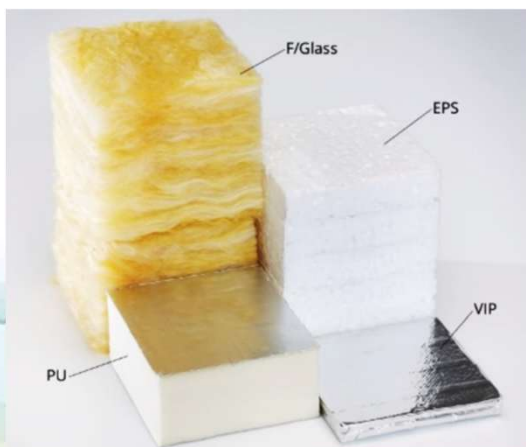
โฟมพอลิสไตรีน
(Expanded Polystyrene)

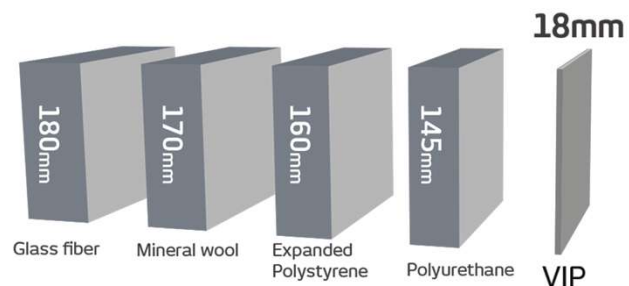
<https://www.va-q-tec.com/en/technology/vacuum-insulation-panels/function/>

แผ่นฉนวน VIP
(Vacuum Insulated Panel)

เปรียบเทียบประสิทธิภาพวัสดุทำฉนวนความร้อน

<https://accuroof.co.uk/article/vacuum-insulated-panel-insulation/>

<https://vipa-international.org/vacuum-insulation-panels-used-in-buildings/>

วัสดุให้ความเย็น Ice Pack/Gel Pack

<https://www.therapak.com/catalog/gel-refrigerant-packs/>

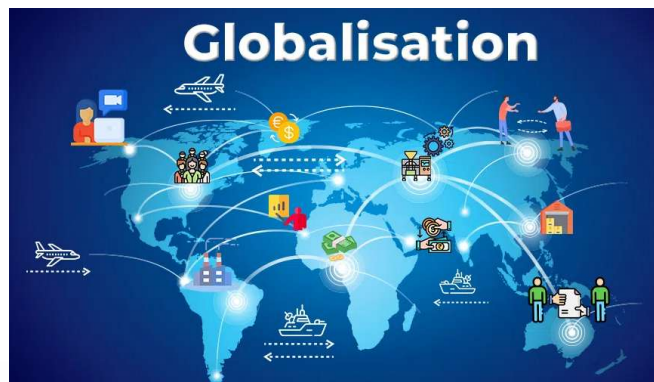
<https://packingdd.com/products/>

วัสดุให้ความเย็น Phase Change Material (PCM)

<https://www.tempaidcoldchain.com/packaging-components/refrigerants/flexible-pcm-mats/>

<https://thai.cooler-icepacks.com/quality-12563765-pcm-ice-pack-cooler>

Communication at your fingertips...

